

NÁVRHY GENERÁLNEJ ADVOKÁTKY

VERICA TRSTENJAK

prednesené 11. mája 2010¹

I – Úvod

1. Vynález kníhtlače Johannom Gutenbergom okolo roku 1450 predstavuje jeden z najvýznamnejších kultúrno-historických medzníkov v dejinách Európy a sveta. Táto udalosť, ktorá znamenala zavedenie novej metódy vyhotovovania rozmnoženín a ktorá bola na prvý pohľad významná iba z technického hľadiska, spustila mediálnu revolúciu, ktorá viedla k pozoruhodnému rozkvetu duchovného života v Európe. Toto verné rozmnožovanie poznatkov totiž umožňovalo v dovedy nevídanom rozsahu otvoriť prístup k informáciám a k vzdelaniu stále väčšiemu počtu obyvateľov. To napomáhalo hromadnému rozširovaniu a čulej výmene myšlienok, čo otvorilo cestu kultúrnemu veku renesancie a neskôr osvietenstva. Zároveň rástol význam autorstva, pretože otázka, čo bolo vytvorené kým a v akých skutkových a časových

súvislostiach, bola stále dôležitejšia. Z toho vyplynula potreba účinne chrániť práva autorov k ich dielam, ako aj potreba chrániť tlačiarov a vydavateľov tlačných písomností. Tak vznikla základná myšlienka autorského práva. S odstupom času sa problémy spojené s kontrolou rozmnoženín literárnych a umeleckých diel ukazujú rovnako staré ako technické metódy ich vyhotovovania.² Ako to dosvedčuje prejednávaná vec, tieto problémy sú opäť aktuálne, pretože technologický vývoj smerom k digitálnej ére priniesol nové metódy a zariadenia, ktoré umožňujú každému ľubovoľne digitálne ukladať, meniť a rozmnožovať údaje. Zoči-voči týmto novým výzvam je zákonodarcovi a sudcovi zverená chýlostivá úloha nájsť vhodné riešenia, ktoré musia zohľadniť tak záujmy autora, ako aj záujmy používateľa.

1 — Jazyk prednesu: nemčina.

2 — Pozri v rovnakom zmysle FALCÓN TELLA, R.: El llamado „canon por derechos de autor“ (Copyright Levy) o compensación equitativa por copia privada (I): antecedentes y configuración en la Ley 23/2006, de 7 julio (RCL 2006, 1386). In: *Quincena fiscal Aranzadi*, č. 15/2006, s. 1, ktorý poukazuje na vývoj rôznych metód vyhotovovania rozmnoženín. Pozri rovnako ORTEGA DÍAZ, J.F.: Medidas tecnológicas y derechos d'autor. In: *Noticias de la Unión Europea*, 2008, č. 286, s. 67, ktorý poukazuje na výzvy, ktoré pre ochranu autorského práva znamenal napríklad vynález kopírovacích strojov a hudobných kaziet v 80-tych rokoch, ako aj vynález počítača „v informačnej ére“.

2. V tomto prejudiciálnom konaní podľa článku 234 ES³ Audiencia Provincial de Barcelona (ďalej len „vnútroštátny súd“) kladie Súdnemu dvoru rad otázok týkajúcich sa výkladu pojmu „primeraná kompenzácia“ uvedeného v článku 5 ods. 2 písm. b) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladiení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti⁴, ktorá podľa tohto ustanovenia upravujúceho výnimku patrí nositeľovi autorského práva v prípade vyhotovenia rozmnoženiny chráneného diela alebo iného chráneného predmetu práv na súkromné použitie.

3. Tieto otázky vznikli v spore, v ktorom Sociedad General de Autores y Editores des España (SGAE, ďalej len „žalobkyňa vo veci samej“), španielska organizácia kolektívnej správy práv duševného vlastníctva, žiada od spoločnosti Padawan S.L. (ďalej len „žalovaná vo veci samej“) zaplataenie paušálnej kompenzácie za vyhotovovanie rozmnoženín na súkromné použitie za pamäťové nosiče predané počas presne vymedzeného obdobia.

3 — Prejudiciálne konanie je teraz upravené v článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na základe Lisabonskej zmluvy, ktorou sa mení a dopĺňa Zmluva o Európskej únii a Zmluva o založení Európskeho spoločenstva z 13. decembra 2007 (Ú. v. EÚ C 306, s. 1).

4 — Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladiení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti (Ú. v. ES L 167, s. 10; Mim. vyd. 17/001, s. 230).

II – Právny rámec

A – Právo Únie

4. Odôvodnenie č. 10 smernice 2001/29 stanovuje:

„Ak majú autori alebo výkonní umelci pokračovať vo svojej tvorivej a umeleckej práci, musia za používanie svojej práce [svojich diel – *neoficiálny preklad*] dostávať primeranú odmenu, rovnako ako producenti, aby boli schopní financovať túto prácu. Investície potrebné na výrobu produktov, ako sú zvukové záznamy, filmy alebo multimediálne produkty a služby, ako sú služby na požiadanie, sú značné. Primeraná právna ochrana práv duševného vlastníctva je nevyhnutná na zaručenie dostupnosti takejto odmeny a na zaistenie uspokojivej návratnosti týchto investícií.“

5. Odôvodnenie č. 31 znie takto:

„Je potrebné zabezpečiť primeranú rovnováhu práv a záujmov medzi rôznymi kategóriami nositeľov práv, ako aj medzi rôznymi kategóriami nositeľov práv a používateľmi predmetov ochrany. Existujúce výnimky a obmedzenia práv ustanovené členskými štátmi sa musia prehodnotiť vo vzťahu k novému elektronickému prostrediu. Existujúce rozdiely vo

výnimkách a obmedzeniach vzťahujúcich sa na niektoré obmedzené činnosti majú priamy negatívny účinok na fungovanie vnútorného trhu s autorskými právami a s nimi súvisiacimi právami. Tieto rozdiely by sa mohli ľahko stať výraznejšími vo vzťahu k ďalšiemu rozvoju cezhraničného využívania diel a k cezhraničným aktivitám. Z dôvodu zabezpečenia správneho fungovania vnútorného trhu, je potrebné harmonickejšie definovať tieto výnimky a obmedzenia. Stupeň ich harmonizácie musí vychádzať z ich dopadu na plynulé fungovanie vnútorného trhu“.

6. V odôvodnení č. 32 je stanovené toto:

„Táto smernica poskytuje kompletne vymenovanie výnimiek a obmedzení práva rozmnožovania a práva verejného prenosu. Niektoré výnimky alebo obmedzenia platia iba pre právo rozmnožovania, ak je to potrebné. V tomto zozname sa primeraným spôsobom zohľadňujú rôzne právne tradície členských štátov, pričom sa súčasne zameriavajú na zabezpečenie [riadneho – *neoficiálny preklad*] fungovania vnútorného trhu. Členské štáty musia dospieť ku koherentnej aplikácii týchto výnimiek a obmedzení, čo bude možné zhodnotiť pri revíziách uplatňovania legislatívy v budúcnosti.“

7. Odôvodnenie č. 35 znie takto:

„V niektorých prípadoch výnimiek alebo obmedzení musia byť nositelia práv primerane odškodnení, aby sa im dostatočne vynahradilo [nositelia práv dostať primeranú kompenzáciu, aby boli vhodne odškodnení za – *neoficiálny preklad*] používanie ich chránených diel alebo iných predmetov ochrany. Keď sa stanovuje forma, podrobné úpravy a možná úroveň vhodnej kompenzácie [výška takejto primeranej kompenzácie – *neoficiálny preklad*], treba zohľadniť osobitné podmienky každého prípadu. Pri posudzovaní týchto podmienok je hodnotným [hodnotiacim – *neoficiálny preklad*] kritériom možné poškodenie nositeľa práv vyplývajúce z daného aktu. V prípadoch, keď nositelia práv už dostali platby nejakou inou formou, napríklad ako súčasť licenčného poplatku, nemusí byť potrebná žiadna osobitná alebo samostatná platba. Úroveň vhodnej [primeranej – *neoficiálny preklad*] kompenzácie by mala v plnej miere zohľadňovať stupeň používania technologických ochranných opatrení uvedených v tejto smernici. V niektorých situáciách, keď je ujma nositeľa práv minimálna, nemusí vzniknúť žiadna povinnosť platby“.

8. Odôvodnenie č. 38 uvádza:

„Členské štáty musia mať možnosť poskytnúť výnimku alebo obmedzenie v súvislosti s právom rozmnožovania pre niektoré druhy rozmnožovania zvukového, vizuálneho a audiovizuálneho materiálu na súkromné použitie, ktoré sú doplnené vhodnou [primeranou – *neoficiálny preklad*] kompenzáciou. Sem môžu patriť úvodné alebo pokračujúce systémy odmeňovania ako kompenzácie za ujmu nositeľom práv [Takáto výnimka môže zahŕňať zavedenie alebo zachovanie systémov

odmeňovania určených na odškodnenie nositeľov práv za spôsobenú ujmu – *neoficiálny preklad*].“

e) pre vysielajúce organizácie k záznamom ich vysielaní, či už sú tieto vysielania prenášané po drôte alebo vzduchom vrátane káblov alebo satelitu.“

9. Článok 2 smernice 2001/29 znie takto:

10. Článok 5 ods. 2 písm. b) smernice stanovuje:

„Právo rozmnožovania

„Výnimky a obmedzenia

Členské štáty ustanovia výlučné právo udeliť súhlas alebo zakázať priame alebo nepriame, dočasné alebo trvalé rozmnožovanie akýmkoľvek spôsobom a akoukoľvek formou, v celku alebo v časti:

...

a) pre autorov k ich dielam;

2. Členské štáty môžu zabezpečiť [stanoviť – *neoficiálny preklad*] výnimky alebo obmedzenia práva rozmnožovania ustanoveného v článku 2 v nasledujúcich prípadoch:

b) pre výkonných umelcov k záznamom ich výkonov;

...

c) pre výrobcov zvukových záznamov k ich zvukovým záznamom;

b) vo vzťahu k rozmnožovaniu na akomkoľvek médiu [nosiči – *neoficiálny preklad*] vykonanému fyzickou osobou pre súkromné použitie a s cieľom, ktorý nie je priamo ani nepriamo komerčný, za podmienky, že nositelia práv dostanú primeranú kompenzáciu, v ktorej sa zohľadní uplatnenie alebo neuplatnenie technologických opatrení uvedených v článku 6 na dotknuté dielo alebo predmet ochrany.“

d) pre výrobcov prvých záznamov filmov k originálu a k rozmnoženinám ich filmov;

B – *Vnútroštátne právo*

11. Podľa vyhlásení vnútroštátneho súdu boli ustanovenia článku 2 smernice 2001/29 prebraté článkom 17 kráľovského legislatívneho dekrétu č. 1/1996 z 12. apríla 1996, ktorým sa prijíma úplné znenia zákona o duševnom vlastníctve (Texto Refundido de la Ley de Propiedad Intelectual, ďalej len „LPI“), ktorý priznáva „autorovi výlučné práva na využívanie svojho diela v akejkoľvek forme, a najmä právo na rozmnožovanie diela..., ktoré nemôž[e] byť vykonané bez jeho povolenia, ak tento zákon neustanovuje inak“, ako aj nadväzujúcimi článkami, ktoré toto právo rozmnožovania rozširujú na ďalších nositeľov práv duševného vlastníctva.

12. Článok 18 LPI spresňuje, čo treba rozumieť pod „rozmnožovaním“: „zaznamenanie diela na nosiči, ktorý umožní jeho sprístupnenie a získanie rozmnoženín celého diela alebo jeho častí“.

13. V súlade s článkom 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 článok 31 ods. 1 bod 2 LPI stanovuje, že diela, ktoré už boli zverejnené, možno rozmnožovať bez povolenia autora okrem iného v prípade „súkromného použitia zo strany rozmnožiteľa, čím nie sú dotknuté

ustanovenia článkov 25 a 99 písm. a) tohto zákona, a vždy len pod podmienkou, že sa rozmnoženina nepoužije kolektívne alebo na účely zisku“.

14. Článok 25 v znení pred prijatím zákona č. 23/2006⁵ veľmi podrobne upravuje finančnú kompenzáciu, ktorá patrí nositeľom práv duševného vlastníctva za vyhotovenie rozmnoženiny „diel zverejnených vo forme kníh alebo publikácií, ktoré sa na účely zákona posudzujú ako knihy, ako aj zvukových záznamov, zvukovo-obrazových záznamov alebo iných zvukových, obrazových alebo audiovizuálnych nosičov [prostredníctvom technických zariadení alebo nástrojov netyografickej povahy výlučne na súkromné použitie]“.

15. Táto kompenzácia, ktorá musí byť spravodlivá a jednorazová, spočíva v poplatku, ktorý sa okrem zariadení a prístrojov na rozmnožovanie kníh uplatňuje aj na zariadenia a prístroje na rozmnožovanie zvukových a zvukovo-obrazových záznamov, ako aj na materiály na zvukové, obrazové a audiovizuálne rozmnožovanie (článok 25 ods. 5 LPI). Poplatok hradia výrobcovia a dovozcovia týchto zariadení a materiálov, ako aj „distribútori (veľkoobchodníci a maloobchodníci) ako následní nadobúdatelia týchto výrobkov“

5 — B.O.E č. 162 z 8. júla 2006, s. 25561.

[článok 25 ods. 4 písm. a) LPI] organizáciám kolektívnej správy práv duševného vlastníctva (článok 25 ods. 7 LPI).

16. Zákon č. 23/2006 zmenil článok 25 LPI tak, že tento poplatok výslovne rozšíril aj na zariadenia, prístroje a materiály na digitálne rozmnožovanie. Výška kompenzácie musí byť schválená spoločne ministerstvom kultúry a ministerstvom priemyslu, cestovného ruchu a obchodu v súlade s týmito pravidlami: 1. organizáciám kolektívnej správy a sektorovým združeniam, ktoré zastupujú väčšinu povinných osôb, sa poskytuje lehota štyroch mesiacov na to, aby určili, na ktoré zariadenia, prístroje a hmotné nosiče sa bude vzťahovať platba primeranej kompenzácie za súkromné rozmnožovanie, ako aj sumu, ktorá sa má v jednotlivých prípadoch zaplatiť; 2. ministerstvo kultúry a ministerstvo priemyslu, cestovného ruchu a obchodu po uplynutí troch mesiacov od oznámenia dohody alebo po márnom uplynutí 4 mesačnej lehoty bez dosiahnutia takejto dohody schvália zoznam zariadení, prístrojov a hmotných nosičov, na ktoré sa bude vzťahovať „poplatok“, ako aj jeho výšku (článok 25 ods. 6 LPI).

17. Na tieto účely samotný zákon stanovuje kritériá, ktoré treba zohľadniť: a) ujmu skutočne spôsobenú nositeľom práv duševného vlastníctva vyhotovovaním rozmnoženín, ktoré sa považujú za rozmnoženiny na súkromné použitie; b) stupeň využívania týchto zariadení, prístrojov a hmotných nosičov na

vyhotovovanie súkromných rozmnoženín; c) ukladáciu kapacitu týchto zariadení, prístrojov a hmotných nosičov na účely súkromnej rozmnoženiny; d) kvalitu rozmnoženín; e) disponibilitu, stupeň uplatnenia a účinnosť technologických opatrení; f) čas uchovania týchto rozmnoženín a g) aby príslušné sumy kompenzácie uplatniteľné na jednotlivé zariadenia a prístroje boli z ekonomického hľadiska primerané ich priemernej konečnej spotrebiteľskej cene (článok 25 ods. 6 LPI).

18. Na vykonanie vyššie uvedených ustanovení Orden Ministerial (ministerská vyhláška) č. 1743/2008 z 18. júna 2008⁶ určuje, ktoré zariadenia, prístroje a hmotné nosiče na digitálne rozmnožovanie podliehajú platbe kompenzácie za súkromnú rozmnoženinu, ako aj výšku kompenzácie, ktorú musí zaplatiť každá povinná osoba za každý z nich.

III – Skutkový stav, konanie vo veci samej a prejudiciálne otázky

19. Ako bolo uvedené už v úvode, žalobkyňa vo veci samej je španielskou organizáciou

6 — B.O.E. č. 148 z 19. júna 2008, s. 27842.

kolektívnej správy práv duševného vlastníctva. Žalovaná vo veci samej predáva elektronické pamäťové nosiče, najmä CD-R, CD-RW, DVD-R, a zariadenia MP3. Žalobkyňa vo veci samej od nej požaduje zaplatenie paušálnej kompenzácie za súkromné rozmnožovanie za pamäťové nosiče predané žalovanou počas obdobia od septembra 2002 do septembra 2004.

a zariadenia MP3 predané žalovanou vo veci samej počas uvedeného obdobia alebo či má právo požadovať takúto primeranú kompenzáciu iba za prístroje a dátové nosiče na digitálne rozmnožovanie, o ktorých sa predpokladá, že budú používané na vyhotovovanie súkromných rozmnoženín.

20. Prvostupňový sud vyhovel tomuto návrhu a zaviazal žalovanú vo veci samej na zaplatenie sumy 16 759,25 eura spolu s úrokmi z omeškania. Žalovaná vo veci samej podala proti tomuto rozhodnutiu odvolanie.

21. Vnútroštátny súd, ktorý má rozhodnúť o podanom odvolaní, vyjadruje vo svojom uznesení, ktorým podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, svoju neistotu týkajúcu sa správneho výkladu pojmu „primeraná kompenzácia“ uvedeného v článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29. Pýta sa, či ustanovenia účinné v Španielskom kráľovstve, podľa ktorých zariadenia, prístroje a hmotné nosiče na digitálne rozmnožovanie podliehajú bez rozdielu platbe kompenzácie za súkromné rozmnožovanie, možno považovať za zlučiteľné so smernicou. Podľa jeho názoru má odpoveď na túto otázku dopad na riešenie sporu vo veci samej, keďže od tejto odpovede závisí, či má žalobkyňa vo veci samej právo požadovať primeranú kompenzáciu za súkromné rozmnožovanie za všetky CD-R, CD-RW

22. Vnútroštátny súd sa preto rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

- „1. Je pojem ‚primeraná kompenzácia‘ uvedený v článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29/ES, pojmom Spoločenstva podliehajúcim harmonizácii bez ohľadu na možnosť priznanú členským štátom, aby si zvolili taký systém vyberania kompenzácie, ktorý sa im zdá vhodný na vykonanie práva nositeľov práv duševného vlastníctva na ‚primeranú kompenzáciu‘, keď sú dotknutí zavedením výnimky z práva na rozmnožovanie týkajúcej sa vyhotovovania rozmnoženín na súkromné použitie?
2. Bez ohľadu na to, aký systém si jednotlivé členské štáty zvolia na určenie primeranej kompenzácie, musí tento systém rešpektovať spravodlivú rovnováhu medzi dotknutými subjektmi, t. j. na jednej strane nositeľmi práv duševného vlastníctva dotknutými výnimkou pre súkromnú rozmnoženinu, ktorí sú veriteľmi z tejto kompenzácie, a na druhej strane subjektmi, ktoré sú priamo alebo nepriamo

povinné platiť; a závisí táto rovnováha od odôvodnenia primeranej kompenzácie, ktorým je zmierniť ujmu vyplývajúcu z výnimky pre súkromnú rozmnoženinu?

3. Ak si členský štát zvolí systém dane alebo poplatku zo zariadení, prístrojov a materiálov na digitálne rozmnožovanie, musí sa tento poplatok (primeraná kompenzácia za súkromnú rozmnoženinu) nevyhnutne spájať – v súlade s cieľom, ktorý sleduje článok 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29, a s jeho kontextom – s pravdepodobným použitím týchto zariadení a materiálov na vyhotovovanie rozmnoženín, na ktoré sa vzťahuje výnimka pre súkromnú rozmnoženinu, takže uplatnenie poplatku bude odôvodnené, ak sa dá predpokladať, že zariadenia, prístroje a materiály na digitálne rozmnožovanie budú určené na vyhotovovanie súkromných rozmnoženín, a v opačnom prípade jeho uplatnenie odôvodnené nebude?

4. V prípade, ak si členský štát zvolí systém ‚poplatku‘ za súkromnú rozmnoženinu, je uplatňovanie tohto ‚poplatku‘ bez rozdielu voči podnikom a profesionálom, ktorí tieto digitálne rozmnožovacie prístroje a nosiče zjavne nadobúdajú na iné účely, než je vyhotovovanie rozmnoženín

na súkromné použitie, v súlade s pojmom ‚primeraná kompenzácia‘?

5. Môže byť systém, ktorý prijalo Španielsko, a síce, že uplatňuje poplatok za súkromnú rozmnoženinu na všetky zariadenia, prístroje a materiály slúžiace na digitálne rozmnožovanie bez rozdielu, v rozpore so smernicou 2001/29/ES, keďže medzi primeranou kompenzáciou a obmedzením práva [rozmnožovania] stanoveným pre súkromné rozmnožovanie nie je adekvátny súvis, ktorý by kompenzáciu odôvodňoval, keďže sa táto kompenzácia v značnej miere uplatňuje na rôzne situácie, keď obmedzenie práv, ktoré je dôvodom finančnej kompenzácie, neexistuje?“

IV – Konanie na Súdnom dvore

23. Uznesenie vnútroštátneho súdu z 15. septembra 2008 bolo doručené do kancelárie Súdneho dvora 31. októbra 2008.

24. Písomné pripomienky podali v lehote stanovenej v článku 23 Štatútu Súdneho dvora účastníčky konania vo veci samej, vlády Španielskeho kráľovstva, Spolkovej republiky Nemecko, Spojeného kráľovstva, Helénskej republiky, Francúzskej republiky, Fínskej republiky, Portugalskej republiky, Centro Español de Derechos Reprográficos (CEDRO), Entidad de Gestión de Derechos de los Productores Audiovisuales (EGEDA), Asociación de Artistas Intérpretes o Ejecutantes,

Sociedad de Gestión de España (AIE), Asociación de Gestión de Derechos Intelectuales (AGEDI), ako aj Komisia.

„primeranej kompenzácie“ potrebný na rozhodnutie v spore.

25. Na pojednávaní, ktoré sa konalo 4. marca 2010, predniesli ústne pripomienky zástupcovia účastníčok konania vo veci samej, EGEDA, AIE, CEDRO, zástupcovia vlády Španielskeho kráľovstva, Spolkovej republiky Nemecko, Helénskej republiky, ako aj zástupcovia Komisie.

27. Žalobkyňa vo veci samej tiež navrhuje, aby bola vyslovená neprípustnosť návrhu na začatie prejudiciálneho konania, avšak z iných dôvodov. Domnieva sa, že je zjavné, že kompenzácia za vyhotovenie rozmnoženi-ny na súkromné použitie je predmetom iba minimálnej harmonizácie. Podľa jej názoru smernica 2001/29 nedefinuje ani metódy, podľa ktorých sa má vypočítať primeraná kompenzácia za vyhotovenie rozmnoženi-ny na súkromné použitie, ani zariadenia, prístroje a materiály, ktorých predaj vedie k vzniku práva na primeranú kompenzáciu, ani neuvádza konkrétne okolnosti, za ktorých nie je namieste vyberať túto kompenzáciu.

V – Hlavné tvrdenia účastníkov konania

A – O prípustnosti prejudiciálnych otázok

26. Španielska vláda a CEDRO navrhujú Súdnemu dvoru, aby vyslovil neprípustnosť návrhu na začatie prejudiciálneho konania, pretože podľa ich názoru vnútroštátny súd podáva návrh na začatie prejudiciálneho konania v spore, v ktorom sa uplatňujú ustanovenia, ktoré sú predchodcom ustanovení preberajúcich smernicu 2001/29. Podľa ich názoru treba uplatniť iba ustanovenia článku 25 LPI v znení pred nadobudnutím účinnosti novely vykonanej zákonom č. 23/2006. V dôsledku toho nie je možný výklad pojmu

B – O prvej prejudiciálnej otázke

28. Komisia, vláda Spojeného kráľovstva, nemecká a fínska vláda, ako aj EGEDA a AIE zastávajú názor, že pojem „primeraná kompenzácia“ uvedený v článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 treba vykladať jednotne vo všetkých členských štátoch a že každý členský štát ho musí uplatňovať v medziach stanovených právom Spoločenstva a predovšetkým uvedenou smernicou.

29. Naopak španielska a francúzska vláda, a čiastočne aj grécka vláda, žalobkyňa vo veci samej, CEDRO a AGEDI zastávajú názor, že úmyslom zákonodarcu Spoločenstva zjavne bolo obmedziť harmonizáciu pojmu „primeraná kompenzácia“, a to po prvé preto, že tento pojem nemusí byť nevyhnutne prevzatý do vnútroštátneho práva členských štátov, a po druhé preto, že tento pojem neobsahuje podstatné kritéria na to, aby bolo možné určiť subjekty, predmet a obsah právnych vzťahov, čo je nevyhnutné na to, aby bolo možné dospieť k záveru o existencii pojmu harmonizovaného na európskej úrovni. Z toho vyplýva, že s pojmom „primeraná kompenzácia“ uvedeným v článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 nie je spojená žiadna harmonizácia na úrovni Spoločenstva.

C – O druhej prejudiciálnej otázke

30. Vláda Spojeného kráľovstva, grécka vláda, žalovaná vo veci samej, ako aj EGEDA a AGEDI tvrdia, že každý systém zavedený členskými štátmi na účely výpočtu výšky „primeranej kompenzácie“ musí dbať na to, aby existovala rovnováha medzi autormi a používateľmi, ako aj osobami, ktoré tento poplatok priamo alebo nepriamo zatažuje tým, že sa v prípade potreby zohľadní ujma spôsobená autorovi povolením vyhotovovania rozmnoženín na

súkromné použitie. Francúzska a nemecká vláda tvrdia najmä to, že výpočet „primeranej kompenzácie“ musí umožňovať autorom, aby dostali vhodnú odmenu za používanie ich diel.

31. Naopak španielska vláda a CEDRO tvrdia, že zo znenia smernice 2001/29 nemožno vyvodit' požiadavku spravodlivej rovnováhy. Okrem toho uvádzajú, že účelom tejto kompenzácie nemusí byť iba náprava ujmy, pretože ujma predstavuje iba jedno „hodnotiace kritérium“, čo neznamená, že je jediným kritériom, ktoré treba zohľadniť alebo dokonca „rozhodujúcim kritériom“ na stanovenie finančnej kompenzácie. Nemecká vláda zase zastáva názor, že článok 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 nezabraňuje vnútroštátnemu systému vhodnej odmeny, ktorý vo všeobecnosti spočíva na predpokladanom použití prístrojov zvyčajne používaných na vyhotovovanie súkromných rozmnoženín, pokiaľ táto metóda nie je v rozpore so zásadou proporcionality.

32. Komisia sa domnieva, že keďže smernica 2001/29 neobsahuje žiadne ustanovenie o financovaní primeranej kompenzácie uvedenej v článku 5 ods. 2 písm. b), majú členské štáty voľnosť pri určení tak spôsobov financovania tohto odškodnenia, ako aj – v

prípadoch, keď je toto odškodnenie financované prostredníctvom poplatku – pri určení podrobností týkajúcich sa tohto poplatku, a to všetko v medziach stanovených právom Spoločenstva, predovšetkým základnými právmi a všeobecnými právnymi zásadami.

základného predpokladu, že samotná výroba alebo dovoz prístroja poskytuje prostriedky na spôsobenie finančnej ujmy autorom, a to bez ohľadu na možnosť prispôsobenia tohto kritéria v závislosti od konkrétnych okolností a ďalších právnych hľadísk tak, ako je tomu v prípade španielskej právnej úpravy.

D – O tretej prejudiciálnej otázke

33. Vláda Spojeného kráľovstva, francúzska vláda, žalovaná vo veci samej a AGEDI sa domnievajú, že ak sa členský štát rozhodne zaviesť systém poplatku, ktorý sa uplatňuje na zariadenia, prístroje a materiály, potom v súlade s cieľom zabezpečiť kompenzáciu vzniknutej ujmy uvedeným v článku 5 ods. 2 písm. b) musí mať tento poplatok súvislosť s predpokladaným použitím týchto zariadení a prístrojov vo vzťahu k digitálnym rozmnoženinám.

35. Komisia a AIE zdôrazňujú, že smernica 2001/29 ponecháva na členských štátoch, aby rozhodli, kto má prispievať na financovanie „primeranej kompenzácie“ a v akej forme. Smernica nebráni tomu, aby mali povinnosť platiť príspevok v medziach stanovených právom Spoločenstva osoby, ktoré využívajú výnimky a obmedzenia práv autorov, umelcov, interpretov, výrobcov alebo mediálnych podnikov.

E – O štvrtej prejudiciálnej otázke

34. Španielska, fínska a grécka vláda, ako aj EGEDA a CEDRO, naopak zastávajú názor, že členské štáty disponujú voľnou úvahou, ktorá im umožňuje zaviesť rôzne systémy kompenzácie, k čomu teraz skutočne dochádza. V rámci tejto rozmanitosti je teda dovolené zaviesť takéto systémy na základe objektívnej schopnosti zariadenia alebo prístroja vyhotovovať rozmnoženiny určené na súkromné použitie. Rovnako je rozumné vychádzať zo

36. Vláda Spojeného kráľovstva a francúzska vláda, ako aj žalovaná vo veci samej sa domnievajú, že uplatňovanie poplatku bez rozdielu na podniky a podnikateľov, ktorí zjavne nadobúdajú prístroje a nosiče na digitálne rozmnožovanie na iné účely, než je vyhotovovanie rozmnoženín na súkromné použitie, nie je v súlade s pojmom „primeranej

kompenzácie“. Okrem toho, keď sa členský štát rozhodol pre systém poplatku, ktorý sa uplatňuje na zariadenia, prístroje a nosiče na digitálne rozmnožovanie, je podľa fínskej vlády odôvodnené vylúčiť z príslušného poplatku prístroje, zariadenia a materiály, ktoré sa používajú výlučne na podnikateľský účel.

súkromné účely, aby tento systém uplatňoval bez ohľadu na to, či je nadobúdateľom súkromná osoba, podnik alebo osoba vykonávajúca slobodné povolanie.

F – O piatej prejudiciálnej otázke

37. Španielska a grécka vláda, ako aj EGEDA, CEDRO a AGEDI sa naopak domnievajú, že hoci je pravda, že kritérium objektívnej schopnosti zariadenia alebo prístroja možno prispôbiť aj v závislosti od subjektívnej situácie nadobúdateľa (pokiaľ možno garantovať, že ich nepoužije na vyhotovovanie súkromných rozmnoženín), zároveň platí, že neexistuje žiaden dôvod povýšiť túto subjektívnu skutočnosť na roveň rozhodujúceho kritéria, už preto, že nie je ľahké určiť konečný účel prístrojov. Smernica 2001/29 neukladá členským štátom povinnosť, aby oslobodili niektoré osobitné skupiny nadobúdateľov od povinnosti platiť kompenzáciu. Podľa gréckej vlády nemôžu byť zariadenia a prístroje používané na podnikateľské účely oslobodené od platby kompenzácie, pretože nie je možné overiť, aké bude konkrétne využitie týchto prístrojov.

38. Komisia a AIE zdôrazňujú, že smernica 2001/29 nezakazuje členskému štátu, ktorý zaviedol systém poplatku, ktorý sa uplatňuje na zariadenia, prístroje a nosiče na digitálne rozmnožovanie chránených diel na

39. Španielska a francúzska vláda, ako aj SGAE, EGEDA, CEDRO a AGEDI sa domnievajú, že právna úprava, pre ktorú sa rozhodol španielsky zákonodarca, je v súlade so smernicou 2001/29. Hoci Komisia sa výslovne nevyjadruje k tejto prejudiciálnej otázke, zdá sa, že rovnako predpokladá, že španielska právna úprava je v súlade so smernicou 2001/29.

40. Žalovaná vo veci samej sa naopak domnieva, že španielska právna úprava v oblasti vyhotovovania súkromných rozmnoženín je v rozpore s článkom 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 a so zásadami proporcionality a zákazu diskriminácie, ktoré existujú v práve Spoločenstva, keďže sa uplatňuje bez rozdielu na všetky zariadenia, prístroje a nosiče na digitálne rozmnožovanie bez ohľadu na to, či sú alebo nie sú skutočne používané na vyhotovovanie súkromných rozmnoženín (a nie

na obchodné účely) diel a iných chránených predmetov práv.

VI – Právne posúdenie

A – Úvodné poznámky

41. Smernica 2001/29, ktorá nadobudla účinnosť 23. júna 2001, aby na úrovni Spoločenstva vykonala Zmluvu WIPO o autorskom práve⁷ z roku 1996, tvorí spolu s ďalšími šiestimi smernicami základ právnej úpravy Európskej únie v oblasti autorského práva⁸. Je reakciou zákonodarcu Spoločenstva na technologický

vývoj v oblasti informačných technológií, ktorý na jednej strane ponúkol nositeľom práv nové formy tvorby a využívania⁹, a na druhej strane vystavil ochranu duševného vlastníctva novým výzvam so zreteľom na riziko falšovania, pirátstva a nedovoleného rozmnožovania diel a iných chránených predmetov práv¹⁰. Smernica má zároveň reagovať na oprávnený záujem verejnosti na prístup k takýmto chráneným predmetom. Smernica 2001/29 sa tak vyznačuje snahou zákonodarcu Spoločenstva zabezpečiť rovnováhu medzi záujmami nositeľov práv a záujmami verejnosti¹¹. Ako vyplýva z jej odôvodnenia č. 2, obsahuje rad legislatívnych opatrení, ktoré boli prijaté Európskou radou na zasadnutí na Korfu 24. a 25. júna 1994, a ktoré majú vytvoriť všeobecný a flexibilný právny rámec na úrovni Spoločenstva s cieľom podporiť rozvoj informačnej spoločnosti v Európe.

7 — Zmluva WIPO o autorskom práve je osobitnou dohodou v zmysle Bernského dohovoru a bola prijatá v roku 1996 Svetovou organizáciou duševného vlastníctva (WIPO); predstavuje rámec pre prispôbenie vnútroštátnych právnych úprav v oblasti autorského práva požiadavkám digitálnych sietí. Uverejnená v Ú. v. ES L 89, 2000, s. 8.

8 — Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/24/ES z 23. apríla 2009 o právnej ochrane počítačových programov (Ú. v. EÚ L 111, s. 16); smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/115/ES z 12. decembra 2006 o nájomnom práve a výpožičnom práve a o určitých právach súvisiacich s autorskými právami v oblasti duševného vlastníctva (Ú. v. EÚ L 376, s. 28); smernica Rady 93/83/EHS z 27. septembra 1993 o koordinácii určitých pravidiel týkajúcich sa autorského práva a príbuzných práv pri satelitnom vysielaní a káblovej retransmisii (Ú. v. ES L 248, s. 15; Mim. vyd. 17/001, s. 134); smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/116/ES z 12. decembra 2006 o lehote ochrany autorského práva a niektorých súvisiacich práv (Ú. v. EÚ L 312, s. 12); smernica Európskeho parlamentu a Rady 9/96/ES z 11. marca 1996 o právnej ochrane databáz (Ú. v. ES L 77, s. 20; Mim. vyd. 13/015, s. 459); smernica 2001/84/ES Európskeho parlamentu a Rady z 27. septembra 2001 o práve ďalšieho predaja v prospech autora pôvodného umeleckého diela (Ú. v. ES L 272, s. 32; Mim. vyd. 17/001, s. 240).

42. Ako vyplýva z jej odôvodnenia č. 1, táto smernica, prijatá na základe článku 95 ES, článku 47 ods. 2 ES a článku 55 ES, prispieva k zabezpečeniu neskreslenej hospodárskej súťaže na spoločnom trhu. Podľa svojho

9 — Pozri odôvodnenie č. 5.

10 — Pozri odôvodnenie č. 22.

11 — Pozri odôvodnenia č. 9, 14 a 23 smernice, ako aj piaty odsek preambuly Zmluvy WIPO o autorskom práve, kde sa zdôrazňuje „potreb[aj] udržiavať rovnováhu medzi právami autorov a záujmami širokej verejnosti, predovšetkým v oblasti výchovy a vzdelávania, výskumu a prístupu k informáciám, ako sa odzrkadľuje v Bernskom dohovore“.

odôvodnenia č. 6 musí totiž harmonizáciou na úrovni Spoločenstva reagovať na riziko rozdrobenia vnútorného trhu kvôli rozdielom v oblasti ochrany. Odôvodnenie č. 4 jasne spresňuje, že cieľom tejto právnej úpravy je zvýšením právnej istoty a súčasným zabezpečením vysokej úrovne ochrany duševného vlastníctva vytvoriť harmonizovaný právny rámec autorského práva a s ním súvisiacich práv, ktorý podporí významné investície do tvorivosti a inovácie, najmä do infraštruktúry sietí, a podporí tak rast a zvýšenú konkurencieschopnosť európskeho priemyslu.

a koncepcia ochrany autorského práva existujúca v kontinentálnej Európe¹³ –, tým, že upravuje veľký počet výnimiek¹⁴ a ponecháva členským štátom značne širokú voľnosť pri preberaní¹⁵.

43. Z hľadiska legislatívnej politiky predstavuje smernica 2001/29 kompromis¹², ktorý aj napriek deklarovanému cieľu harmonizácie dostatočne zohľadňuje rôzne právne tradície a koncepcie existujúce v členských štátoch Európskej únie – medzi ktorými sa nachádza anglosaská koncepcia „copyrightu“

44. To platí aj pre článok 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29, ktorý umožňuje členským štátom, aby vo svojich právnych poriadkoch upravili výnimku alebo obmedzenie pre rozmnoženiny chránených diel a/alebo výkonov pre súkromné použitie, pričom sú však členské štáty v tomto prípade výslovne povinné dbať na to, aby nositeľ práva dostal „primeranú kompenzáciu“. Rozhodnutie zaviesť alebo

12 — Pozri BUHROW, A.: Richtlinie zum Urheberrecht in der Informationsgesellschaft. In: *European Law Report*, 2001, zv. 10, s. 313, ktorý chápe článok 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 ako politický kompromis vyjadrujúci rôzne právne tradície a koncepcie. Podľa tohto autora so zreteľom na veľký počet obmedzení a výnimiek z autorského práva zostáva rozsah harmonizácie neurčitý až dovtedy, kým bude smernica úplne prebratá vo všetkých členských štátoch.

13 — Pozri ULLRICH, J. N.: Clash of Copyrights – Optionale Schranke und zwingender finanzieller Ausgleich im Fall der Privatkopie nach Art. 5 Abs. 2 Buchst. B Richtlinie 2001/29/CE und Dreistufentest. In: *Gewerblicher Rechtsschutz und Urheberrecht – Internationaler Teil*, 2009, zv. 4, s. 283, ktorý zdôrazňuje, že informačná spoločnosť v Európe, rovnako ako vo zvyšku sveta, je konfrontovaná s veľkým počtom vnútroštátnych systémov v oblasti autorského práva, ktoré sa značne odlišujú pokiaľ ide o koncepciu, štruktúru a obmedzenia ochrany autorského práva. Podľa tohto autora najväčšou výzvou je a zostáva zosúladiť rozdiely medzi koncepciou ochrany autorského práva v kontinentálnej Európe a anglosaským pojmom „copyrightu“.

14 — Pozri PHILAPITSCH, E.: Die digitale Privatkopie. Graz 2007, s. 85, ktorý upriamuje pozornosť na značný počet ustanovení upravujúcich obmedzenia a výnimky, ktoré sa objavili počas legislatívneho konania. Hoci návrh smernice obsahoval iba deväť výnimiek a obmedzení, tento počet sa zvýšil na jedenásť v druhom zmenenom návrhu, aby napokon dospel k počtu dvadsaťdva v spoločnej pozícii.

15 — Podľa METZGER, A., KREUTZER, T.: Richtlinie zum Urheberrecht in der Informationsgesellschaft – Privatkopie trotz technischer Schutzmassnahmen? In: *Multimedia und Recht*, 2002, zv. 3, s. 139, smernica ponecháva členským štátom veľmi širokú voľnú úvahu pri jej preberaní. Dôvodom je, že na európskej úrovni nebolo možné zhodnúť sa na hlavných otázkach budúcej právnej úpravy v oblasti autorského práva. Podľa Guntrum, S.: *Zur Zukunft der Privatkopie in der Informationsgesellschaft*. Hamburg 2007, s. 126, fakultatívnosť a znenie európskeho obmedzenia stanoveného pre súkromné rozmnožovanie, ako aj príslušné odôvodnenia, svedčia v prospech širokej voľnosti pri úprave tohto obmedzenia.

nezaviesť takúto výnimku alebo obmedzenie je, ako tomu nasvedčuje už znenie tohto ustanovenia („môžu“), fakultatívnou možnosťou, a teda zostáva na úvahe členských štátov¹⁶. Znenie tohto ustanovenia naopak neumožňuje bez ďalšieho odpovedať na hlavnú otázku, ktorá vzniká v prejednávanej veci, teda ako má byť takýto systém kompenzácie organizovaný do detailov. Z tohto dôvodu treba vykonať dôkladný výklad smernice berúc do úvahy všetky výkladové metódy, ktoré má Súdny dvor k dispozícii.

posúdenia riadiť poradím otázok stanoveným vnútroštátnym súdom. Z dôvodu ich úzkeho vzťahu sa otázkami č. 3 až 5 musím zaoberať spoločne.

B – O prípustnosti návrhu na začatie prejudiciálneho konania

1. Prípustnosť predmetu výkladu a prípustnosť návrhu na začatie prejudiciálneho konania

45. Podľa logického výkladu položených otázok je cieľom návrhu na začatie prejudiciálneho konania v podstate to, aby Súdny dvor upresnil, aké sú medze úvahy členských štátov pri preberaní smernice v práve Spoločenstva, a aké sú kritériá, ktoré musia členské štáty rešpektovať pri definovaní tejto „primeranej kompenzácie“ so zreteľom na požiadavky stanovené zákonodarcom Spoločenstva. V záujme prehľadnosti sa budem v rámci právneho

46. Pred preskúmaním prejudiciálnych otázok sa napriek tomu treba zaoberať námietkou neprípustnosti návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ktorú vzniesla španielska vláda, CEDRO a žalobkyňa vo veci samej.

16 — Pozri v tomto zmysle GUNTRUM, S., c. d., s. 125; PLAZA PENADÉS, J.: Propiedad intelectual y sociedad de la información. In: *Contratación y nuevas tecnologías*, Madrid 2005, s. 147; BÉRICOVITZ RODRÍGUEZ-CANO, R.: El canon de copia privada: escaramuza sobre el fuero. In: *Aranzadi Civil*, č. 14/2009, s. 1; HUGENHOLTZ, B., GUIBAULT, L., VAN GEFFEN, S.: *The Future of Levies in a Digital Environment*: 2003, k dispozícii na internete (<http://www.ivir.nl/publications/other/DRM&levies-report.pdf>), s. 32, ktorí zdôrazňujú, že smernica 2001/29 neukladá členským štátom žiadnu povinnosť pri zavedení výnimky pre súkromné rozmnožovanie. Vnútroštátny zákonodarca teda môže súkromné rozmnožovanie zakázať úplne alebo ho povoliť iba čiastočne.

47. Španielska vláda a CEDRO v podstate tvrdia, že prejudiciálne otázky nemajú význam pre vyriešenie sporu vo veci samej, pretože v spore sa neuplatňujú španielske ustanovenia preberajúce smernicu 2001/29, ale ustanovenia, ktoré im predchádzali. Žalobkyňa vo veci samej zase zdôrazňuje skutočnosť, že smernica 2001/29 upravuje minimálnu harmonizáciu, takže otázka, ako treba vypočítať

primeranú kompenzáciu za vyhotovenie rozmnoženín na súkromné použitie nie je otázkou práva Spoločenstva, ale otázkou vnútroštátneho práva, čo má za následok, že záleží iba na výklade príslušných vnútroštátnych ustanovení.

viedli vnútroštátny súd k položeniu určitej prejudiciálnej otázky.¹⁸ Súdny dvor tak niekoľkokrát zdôraznil, že v rámci spolupráce medzi ním a vnútroštátnymi súdmi podľa článku 234 ES prináleží výlučne vnútroštátnym súdom, ktoré rozhodujú v spore a ktoré musia niesť zodpovednosť za prijatie súdneho rozhodnutia, aby s ohľadom na osobitosti každej veci posúdili tak nevyhnutnosť rozhodnutia o prejudiciálnej otázke pre vyhlásenie svojho rozsudku, ako aj relevantnosť otázok, ktoré kladú Súdnemu dvoru.¹⁹

48. Treba uviesť, že námietka neprípustnosti vznesená vyššie uvedenými účastníkmi konania sa napriek zjavným rozdielom v argumentácii zakladá v podstate na tom, že nezáleží na výklade práva Spoločenstva, ale naopak na výklade vnútroštátneho práva. Z právneho hľadiska účastníci konania spochybňujú na jednej strane, existenciu prípustného predmetu výkladu a na druhej strane, význam návrhu na začatie prejudiciálneho konania pre vyriešenie sporu vo veci samej. Z tohto dôvodu rovnako zdôrazňujú, že Súdny dvor nemá právomoc vykladať vnútroštátne právne úpravy.

50. Ak sa teda otázky položené vnútroštátnymi súdmi týkajú výkladu ustanovenia práva Spoločenstva, je Súdny dvor v zásade povinný o týchto otázkach rozhodnúť²⁰, okrem prípadov, keď je zjavné, že v skutočnosti má rozhodovať o vykonštruovanom spore alebo poskytnúť poradné stanoviská ku všeobecným alebo hypotetickým otázkam, keď požadovaný výklad práva Spoločenstva nemá žiaden vzťah k existencii alebo k predmetu sporu, alebo keď Súdny dvor nemá k dispozícii

49. Táto posledná pripomienka je samozrejme správna a aj v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora¹⁷, avšak z tejto judikatúry rovnako vyplýva, že v zásade neprináleží Súdnemu dvoru, aby posudzoval dôvody, ktoré

18 — Pozri MIDDEKE, A.: *Handbuch des Rechtsschutzes in der Europäischen Union*, 2. vyd., Mních 2003, s. 226, bod 38. Rozsudok z 12. júla 1979, Union Laitière Normande, 244/78, Zb. s. 2663, bod 5.

19 — Pozri o. i. rozsudky z 18. októbra 1990, Dzodzi, C-297/88 a C-197/89, Zb. s. I-3763, body 33 a 34; z 8. novembra 1990, Gmurzynska-Bscher, C-231/89, Zb. s. I-4003, body 18 a 19; zo 17. júla 1997, Leur-Bloem, C-28/95, Zb. s. I-4161, bod 24; z 29. januára 2008, Promusicae, C-275/06, Zb. s. I-271, bod 36, a z 12. februára 2008, Kempster, C-2/06, Zb. s. I-411, bod 42.

20 — Pozri o. i. rozsudky z 13. marca 2001, PreussenElektra, C-379/98, Zb. s. I-2099, bod 38; z 22. mája 2003, Korhonen a i., C-18/01, Zb. s. I-5321, bod 19; z 5. februára 2004, Schneider, C-380/01, Zb. s. I-1389, bod 21; z 19. apríla 2007, Asemfo, C-295/05, Zb. s. I-2999, bod 30, a z 23. apríla 2009, VTB-VAB, C-261/07 a C-299/07, Zb. s. I-2949, bod 32.

17 — Pozri rozsudok z 23. novembra 1977, Enka, 38/77, Zb. s. 2203, bod 20.

skutkové alebo právne informácie potrebné na to, aby dal užitočnú odpoveď na otázky, ktoré sú mu položené.²¹

v zmysle článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29.

51. Pokiaľ ide o toto prejudiciálne konanie, je nepopierateľné, že od Súdneho dvora sa vyžaduje výklad článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29. To bezpochyby predstavuje prípustný predmet výkladu podľa článku 234 ods. 1 písm. b) ES. Pokiaľ ide o otázku významu pre vyriešenie sporu, nič nepodporuje názor, že prejudiciálne otázky nemajú žiaden vzťah k sporu vo veci samej. Zdá sa, že opak je pravdou, pretože vnútroštátny súd vo svojom uznesení²², niekoľkokrát zdôrazňuje, že odpoveď na prejudiciálne otázky bude mať vplyv na vyriešenie sporu, z ktorého vzišiel návrh na začatie prejudiciálneho konania, pretože od tejto odpovede bude závisieť, v akom rozsahu má žalobkyňa vo veci samej právo na primeranú kompenzáciu. Podľa vysvetlení vnútroštátného súdu to totiž závisí od toho, či je príslušná španielska právna úprava vo svojej konkrétnej podobe v súlade s pojmom Spoločenstva „primeraná kompenzácia“, teda inými slovami, či zodpovedá požiadavkám týkajúcim sa „primeranej kompenzácie“

52. V tejto súvislosti je pri posúdení prípustnosti prejednávaneho návrhu na začatie prejudiciálneho konania úplne irelevantné to, od uplatnenia ktorého konkrétneho vnútroštátneho ustanovenia závisí vyriešenie sporu vo veci samej; toto posúdenie patrí do právomoci vnútroštátneho súdu, ktorý má právomoc vykladať a uplatňovať vnútroštátne právo v spore vo veci samej.

53. Návrh na začatie prejudiciálneho konania je preto prípustný.

2. O tvrdení založenom na neskoršom zavedení pojmu „primeranej kompenzácie“ do španielskej právnej úpravy v oblasti autorského práva

21 — Pozri o. i. rozsudky zo 16. decembra 1981, Foglia/Novello, 244/80, Zb. s. 3045, bod 18; z 15. júna 1995, Zabala Erasun a I., C-422/93 až C-424/93, Zb. s. I-1567, bod 29; z 15. decembra 1995, Bosman, C-415/93, Zb. s. I-4921, bod 61; z 12. marca 1998, Djabali, C-314/96, Zb. s. I-1149, bod 19; PreussenElektra, už citovaný v poznámke pod čiarou 20, bod 39; Schneider, už citovaný v poznámke pod čiarou 20, bod 22; z 1. apríla 2008, Gouvernement de la Communauté française a Gouvernement wallon, C-212/06, Zb. s. I-1683, bod 29, a VTB-VAB, už citovaný v poznámke pod čiarou 20, bod 33.

22 — Pozri uznesenie vnútroštátného súdu, s. 2 a 13.

54. V snahe o úplnosť sa chcem v tejto súvislosti vyjadriť k tvrdeniu španielskej vlády, že pre vyriešenie sporu nie je potrebné vykladať smernicu 2001/29 z dôvodu, že pojem „primeranej kompenzácie“ („compensación equitativa“) v zmysle článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 bol do článku 25 LPI zavedený

až zákonom č. 23/2006 zo 7. júla 2006, keď nahradil dovtedy používaný pojem „primeraná odmena“ („remuneración equitativa“).

55. Najprv treba uviesť, že španielska vláda ani nevysvetlila, ani neprekázala, do akej miery sa pojem predtým používaný v španielskej právnej úprave svojim normatívnym obsahom odlišuje od pojmu „primeranej kompenzácie“. Nejasné zostáva predovšetkým to, či mal španielsky zákonodarca touto zmenou v úmysle vykonať iba sémantické spravenie, aby tak terminológii svojho vnútroštátneho autorského práva prispôbil smernici 2001/29. Toto riešenie sa zdá najpravdepodobnejšie so zreteľom na drobné zmeny znenia.²³

23 — Pozri dôvodovú správu (časť I ods. 4) k zákonu č. 33/2006 zo 7. júla 2006, v ktorej sa možno dočítať, že prebratie smernice 2001/29 do španielskeho práva malo za cieľ predovšetkým rešpektovať zásadu „doslovného prebratia“ tejto smernice, ako aj zásadu „minimálnej reformy existujúcej právnej úpravy“. RUIZ ZAPATERO, G.: *Naturaleza y límites constitucionales de la compensación equitativa por copia digital privada establecida en la Ley 23/2006 de modificación del texto refundido de la Ley de Propiedad Intelectual*. In: *Jurisprudencia Tributaria Aranzadi*, 2007, zv. 7, zastáva názor, že so zreteľom na pojmové rozdiely oproti smernici 2001/29 už nebolo viac možné zachovať pôvodné znenie článku 25 LPI. Zákon č. 23/2006 vykonal potrebné spravenie v podstate technickej povahy. FALCÓN TELLÁ, R.: c. d., s. 4, vysvetľuje, že zmena pojmu „primeraná odmena“ používaného až do prijatia článku 25 LPI vychádzala z úmyslu prispôbiť sa terminológii smernice 2001/29.

56. Okrem toho treba pripomenúť, že konanie založené na článku 234 ES spočíva na spolupráci medzi Súdny dvorom a vnútroštátnymi súdmi, v rámci ktorej neprináleží Súdnemu dvoru vyjadrovať sa k výkladu vnútroštátnych ustanovení, ani rozhodovať o tom, či je výklad vnútroštátnych ustanovení, ktorý podáva vnútroštátny súd, správny.²⁴ V rámci rozdelenia právomoci medzi súdy Spoločenstva a vnútroštátne súdy musí naopak Súdny dvor z procesného hľadiska v zásade vychádzať zo skutkového a právneho kontextu, do ktorého sú zasadené prejudiciálne otázky tak, ako ho vymedzuje rozhodnutie vnútroštátneho súdu.²⁵ Keďže tento aspekt vnútroštátny súd nespochybnil, treba vychádzať z toho, že v tomto prejudiciálnom konaní nie je významný.

57. Vzhľadom na potrebu poskytnúť vnútroštátnemu súdu užitočnú odpoveď na jeho prejudiciálne otázky²⁶, považujem napriek všetkému za potrebné pre všetky prípady zdôrazniť, že pokiaľ je v spore vo veci samej dôležitá – v neposlednom rade už

24 — Pozri v tomto zmysle rozsudky z 3. októbra 2000, Corsten, C-58/98, Zb. s. I-7919, bod 24, a z 29. apríla 2004, Orfanopoulos a Oliveri, C-482/01 a C-493/01, Zb. s. I-5257, bod 42.

25 — Pozri rozsudky z 25. októbra 2001, Ambulanz Glöckner, C-475/99, Zb. s. I-8089, bod 10; z 13. novembra 2003, Neri, C-153/02, Zb. s. I-13555, body 34 a 35; z 29. apríla 2004, Orfanopoulos a Oliveri, už citovaný v poznámke pod čiarou 24, bod 42, a z 21. apríla 2005, Lindberg, C-267/03, Zb. s. I-3247, body 41 a 42.

26 — Z judikatúry vyplýva, že Súdny dvor sa snaží dať užitočné odpovede na prejudiciálne otázky, ktoré mu sú položené. Pozri rozsudky z 19. novembra 2009, Sturgeon a i., C-402/07 a C-432/07, Zb. s. I-10923, bod 28; z 24. marca 2009, Danske Slagterier, C-445/06, p. I-2119, bod 29, a z 21. apríla 1991, Höfner a Elsnér, C-41/90, Zb. s. I-1979, bod 16.

kvôli vykonanému prispôsobeniu španielskeho hmotného práva požiadavkám smernice – presne určiť z časového hľadiska uplatniteľné vnútroštátne právo, treba zohľadniť, že ku skutočnostiam, z ktorých vzišiel tento spor, došlo počas obdobia od septembra 2002 do septembra 2004, a teda z veľkej časti v čase, keď už po prvé bola účinná smernica 2001/29 a po druhé, keď už členské štáty mali mať prijaté opatrenia potrebné na jej prebratie. Z článku 13 ods. 1 smernice 2001/29 totiž vyplýva, že členské štáty boli povinné prijať zákony a iné právne predpisy potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do 22. decembra 2002.

so smernicou.²⁷ Zásada konformného výkladu vyžaduje, aby vnútroštátne súdy urobili všetko, čo je v ich právomoci, pri zohľadnení celého vnútroštátneho práva a uplatnení metód výkladu ním uznaných, aby zabezpečili plnú účinnosť dotknutej smernice a dospeli k riešeniu, ktoré je v súlade s ňou sledovaným účelom.²⁸

C – O prvej prejudiciálnej otázke

59. Prostredníctvom prvej prejudiciálnej otázky chce vnútroštátny súd získať informácie o tom, či pojem „primeranej kompenzácie“ uvedený v článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 so sebou prináša harmonizáciu a či ide o pojem Spoločenstva, ktorý treba vykladať autonómne.

58. Ak bol pojem „primeranej kompenzácie“ zavedený do španielskeho autorského práva až neskôr a nie je právne totožný s pojmom, ktorý mu predchádzal, treba zdôrazniť, že španielske súdy boli v každom prípade povinné vykonávať výklad v súlade so smernicou od uplynutia lehoty na jej prebratie. Podľa judikatúry Súdneho dvora totiž odo dňa uplynutia lehoty na prebratie existuje všeobecná povinnosť, ktorou sú viazané vnútroštátne súdy, vykladať vnútroštátne právo v súlade

60. Samotná smernica 2001/29 neobsahuje legálnu definíciu tohto pojmu. Vzniká teda otázka, či táto okolnosť bráni tomu, aby bol

27 — Rozsudky zo 4. júla 2006, Adeneler a i., C-212/04, Zb. s. I-6057, bod 115, a zo 14. januára 2010, Plus Warenhandels-gesellschaft, C-304/08, Zb. s. I-217, bod 17.

28 — Pozri rozsudky z 5. októbra 2004, Pfeiffer a i., C-397/01 až C-403/01, Zb. s. I-8835, body 115, 116, 118 a 119, a zo 4. júla 2006, Adeneler a i., už citovaný v poznámke pod čiarou 27, bod 111.

tento pojem kvalifikovaný ako pojem práva Spoločenstva.

61. V prospech takejto kvalifikácie možno spomenúť predovšetkým medzičasom ustálenú judikatúru Súdneho dvora²⁹, podľa ktorej z požiadaviek jednotného uplatňovania práva Spoločenstva, ako aj zo zásady rovnosti vyplýva, že znenie ustanovenia práva Spoločenstva, ktoré neobsahuje žiadny výslovný odkaz na právo členských štátov s cieľom určiť jeho zmysel a rozsah pôsobnosti, obvykle vyžaduje v celom Spoločenstve autonómny a jednotný výklad, pri hľadaní ktorého treba zohľadniť kontext ustanovenia a cieľ sledovaný príslušnou právnou úpravou. Keď však zákonodarca Spoločenstva v akte Spoločenstva nepriamo odkázal na vnútroštátne zvyklosti, potom neprináleží Súdnemu dvoru, aby použitým výrazom poskytol autonómnu definíciu Spoločenstva.³⁰

62. V prípade nepriameho odkazu na vnútroštátne zvyklosti alebo dokonca na ustanovenia vnútroštátneho práva upresňujúce pojem, sa tak upúšťa od jeho definície Spoločenstva. V tomto prípade má vnútroštátne právo výkladový účinok v rámci práva Spoločenstva. Odkazy takejto povahy sú nevyhnutné

predovšetkým vtedy, keď Spoločenstvo nevypracovalo jednotnú terminológiu pre právo Spoločenstva z dôvodu, že v určitej oblasti nevykonalo svoju legislatívnu právomoc alebo túto právomoc dokonca nemá. Tieto odkazy sú teda dôsledkom zásad obmedzenej normatívnej právomoci a subsidiarity uvedených v článku 5 ES, ktoré sú súčasťou práva Spoločenstva.³¹

63. Skutočnosť, že smernica 2001/29 neobsahuje výslovný odkaz na právo členských štátov svedčí v zásade v prospech kvalifikácie ako pojmu práva Spoločenstva.

64. Už citovanú judikatúru treba chápať v tom zmysle, že kvôli potrebe jednotného uplatňovania a zásade rovnosti vychádza Súdny dvor z domnienky autonómneho výkladu, ktorú možno napriek tomu vyvrátiť za určitých okolností³² keď vytvorenie jednotného

29 — Pozri o. i. rozsudky z 18. januára 1984, Ekro, 327/82, Zb. s. 107, bod 11; z 19. septembra 2000, Linster, C-287/98, Zb. s. I-6917, bod 43; z 9. novembra 2000, Yiadom, C-357/98, Zb. s. I- 9265, bod 26; zo 6. februára 2003, SENA, C-245/00, Zb. s. I-1251, bod 23; z 12. októbra 2004, Komisia/Portugalsko, C-55/02, Zb. s. I-9387, bod 45; z 27. januára 2005, Junk, C-188/03, Zb. s. I-885, body 27 až 30, a zo 7. decembra 2006, SGAE, C-306/05, Zb. s. I-11519, bod 31.

30 — Pozri rozsudok Ekro, už citovaný v poznámke pod čiarou 29, bod 14.

31 — Pozri moje návrhy z 3. mája 2007 vo veci Zefeser, C-62/06, Zb. s. I-11995, body 32 a 33.

32 — Pozri v tomto zmysle RIESENHUBER, K.: *Europäische Methodenlehre*, Berlin 2006, s. 247, bod 7.

pojmu nie je možné³³ alebo keď to vyžaduje iba čiastočná harmonizácia³⁴.

65. Takéto okolnosti však v tomto prípade neexistujú, pretože obsah tohto pojmu možno určiť s dostatočnou presnosťou prostredníctvom systematického a teleologického preskúmania rôznych ustanovení smernice pri súčasnom zohľadnení jej odôvodnení. V súlade s judikatúrou Súdneho dvora vyžaduje výklad ustanovenia práva Spoločenstva zohľadniť nielen jeho znenie, ale aj jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou.³⁵

66. Tento pojem je použitý v článku 5 ods. 2 písm. b) smernice na opísanie obsahu „podmienky“. Ako bolo uvedené na úvod, členské štáty musia splniť túto podmienku vtedy, keď stanovia výnimky alebo obmedzenia práva rozmnožovania uvedeného v článku 2. Odôvodnenie č. 35 okrem toho upresňuje účel takejto primeranej kompenzácie. Podľa tohto odôvodnenia je dôležité, aby bol nositeľ

práva vhodným spôsobom odškodnený za používanie jeho chráneného diela alebo iného chráneného predmetu práv. Rôzne požiadavky Spoločenstva, ktoré budú podrobnejšie vysvetlené v týchto návrhoch a ktoré musia členské štáty rešpektovať pri definovaní tejto kompenzácie, však možno vyvodiť z ostatných odôvodnení, ako sú napríklad odôvodnenia č. 31 a 32. Smernica 2001/29 tak predstavuje podrobnú právnú úpravu, ktorá, ako to správne uviedla vláda Spojeného kráľovstva³⁶, umožňuje tým, ktorí uplatňujú právo, určiť prinajmenšom hlavné črty takejto primeranej kompenzácie.

67. Napokon samotný účel smernice, ktorým je harmonizovať niektoré aspekty autorského práva a s ním súvisiacich práv v informačnej spoločnosti a tak zabrániť narušeniam hospodárskej súťaže na vnútornom trhu vyplývajúcim z rozdielov medzi právnymi úpravami členských štátov, svedčí v prospech kvalifikácie ako pojmu práva Spoločenstva. Ak má aproximácia právnych úprav dosiahnuť svoj legislatívny cieľ, nevyhnutne predpokladá vývoj autonómnych pojmov práva Spoločenstva,

33 — Pozri rozsudky zo 7. júla 1992, Micheletti, C-369/90, Zb. s. I-4239, body 10 až 15, pokiaľ ide o pojem „štátna príslušnosť“, a zo 6. októbra 1976, Tessili, 12/76, Zb. s. 1473, bod 14, pokiaľ ide o „miesto plnenia“ v rámci Dohovoru z 27. septembra 1968 o právomoci a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach.

34 — Pozri rozsudok z 11. júla 1985, Danmols Inventar, 105/84, Zb. s. 2639, body 22 až 27, týkajúci sa pojmu „zamestnanec“ v zmysle smernice Rady 77/187/EHS zo 14. februára 1977 o aproximácii zákonov členských štátov týkajúcich sa zachovania práv zamestnancov pri prevodoch podnikov, závodov alebo častí podnikov alebo závodov [*neoficiálny preklad*].

35 — Pozri o. i. rozsudky z 19. septembra 2000, Nemecko/Komisia, C-156/98, Zb. s. I-6857, bod 50; zo 6. júla 2006, Komisia/Portugalsko, C-53/05, Zb. s. I-6215, bod 20, a zo 7. decembra 2006, SGAE, už citovaný v poznámke pod čiarou 29, bod 34.

36 — Pozri pripomienky Spojeného kráľovstva, bod 16.

vrátane jednotnej terminológie.³⁷ Vytvorenie vlastných pojmov musí byť možné napriek tomu, že členské štáty majú pri preberaní smernice určitú mieru voľnej úvahy. Snaha zákonodarcu Spoločenstva dospieť k čo najjednoduchšiemu možnému výkladu smernice 2001/29 sa prejavuje najmä v odôvodnení č. 32, ktoré vyzýva členské štáty k tomu, aby výnimky a obmedzenia práva na rozmnožovanie uplatňovali koherentne. Tento cieľ by bol zmarený nejednotným výkladom centrálného pojmu „primeraná kompenzácia“ uvedeného v článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29.

68. Uvedené úvahy potvrdzuje rozsudok vyhlásený vo veci SENA³⁸, v ktorej bol Súdny dvor požiadaný, aby vyložil pojem „primeranej

odmeny“ v zmysle článku 8 ods. 2 smernice 92/100 o nájomnom práve a výpožičnom práve a o určitých právach súvisiacich s autorskými právami v oblasti duševného vlastníctva³⁹. V tomto rozsudku Súdny dvor najprv odkázal na vyššie spomenutú judikatúru týkajúcu sa autonómneho výkladu pojmov práva Spoločenstva⁴⁰, aby následne upriamil pozornosť na skutočnosť, že smernica 92/100 tento pojem nedefinovala⁴¹. Súdny dvor tým zjavne vychádzal z predpokladu, že zákonodarcu Spoločenstva vedome neupravil podrobný a normatívny spôsob výpočtu výšky tejto odmeny.⁴² V dôsledku toho uznal, že členské štáty sú oprávnené samé podrobne upraviť takúto „primeranú odmenu“ určením „najvhodnejších kritérií na zabezpečenie rešpektovania tohto pojmu Spoločenstva v hraniciach stanovených právom Spoločenstva, a najmä smernicou 92/100“⁴³ a iba vyzval členské štáty, aby zabezpečili čo najjednoduchšie rešpektovanie pojmu „primeranej odmeny“ na území Spoločenstva so zreteľom na ciele smernice 92/100 upresnené najmä v jej odôvodneniach⁴⁴. V tomto ohľade treba zdôrazniť, že potreba upresniť tento pojem prostredníctvom kritérií, ktoré treba určiť vo vnútroštátnych právnych úpravách, nezabránila Súdnemu dvoru, aby vyslovil, že pojem „primeranej odmeny“ v zmysle článku 8 ods. 2 smernice 92/100 treba vykladať a uplatňovať

37 — Podľa Riesenhubera, K.: c. d., s. 246, bod 6, aproximácia právnych úprav znamená, že treba vytvoriť autonómny pojem práva Spoločenstva. Kto chce aproximovať, musí vytvoriť kritérium. Podľa neho právo Spoločenstva prikladá váhu svojej autonómii tým, že dynamicky odkazuje na súčasný stav výkladu na vnútroštátnej úrovni, zatiaľ čo statický odkaz na pôvodný stav by ho paralyzoval. ROTT, P.: What is the role of the ECJ in EC Private Law? In: *Hanse Lax Review*, č. 1/2005, s. 8, zdôrazňuje, že zásada autonómneho výkladu vyvoláva ťažkosti v prípadoch, keď právo Spoločenstva používa všeobecné klauzuly. Tento autor sa vyjadruje striktné proti tomu, aby bola členským štátom ponechaná voľnosť na to, aby samé hľadali vhodný výklad tohto pojmu. Takýto prístup by bol podľa neho neprijateľný, keď chce Spoločenstvo harmonizovať právne úpravy členských štátov na základe článku 95 ES. Používanie všeobecných klauzúl je podľa neho obvyklou legislatívnou technikou v právnych poriadkoch kontinentálnej Európy, ktorá sa uplatňuje iba vtedy, keď sa javí nemožným vopred definovať určité podmienky uplatňovania normy. Podľa neho to však nemôže mať za cieľ obmedziť vplyv práva Spoločenstva na vnútroštátne právne poriadky.

38 — Rozsudok už citovaný v poznámke pod čiarou 29.

39 — Ú. v. ES L 346, s. 61; Mím. vyd. 17/001, s. 120.

40 — Rozsudok SENA, už citovaný v poznámke pod čiarou 29, bod 21.

41 — Tamže, body 7, 25 a 34.

42 — Tamže, bod 32.

43 — Tamže, bod 34.

44 — Tamže, bod 36.

jednotne vo všetkých členských štátoch.⁴⁵ Aj za osobitných okolností uvedenej veci tak Súdny dvor mohol napokon dospieť k záveru o existencii pojmu práva Spoločenstva a o potrebe autonómneho výkladu Spoločenstva.

69. Zdá sa mi prípustné preniesť tieto zásady na spor vo veci samej, pretože aj predmetom prejednávanej veci je výklad pojmu právnej úpravy Spoločenstva v oblasti autorského práva, ktorý je kvôli regulačnému prístupu zákonodarcu Spoločenstva podobne neurčitý a treba ho konkretizovať.

70. Napokon, v prospech kvalifikácie ako pojmu práva Spoločenstva možno uviesť aj ďalšie tvrdenie založené na historickom výklade smernice 2001/29. Z procesu vzniku tejto smernice vyplýva, že pojem „primeranej kompenzácie“ uvedený v článku 5 ods. 2 písm. b) mal byť „novým pojmom“, ktorý kvôli tomu, že nebol definovaný v návrhu Komisie vyžadoval, aby Rada stanovila usmernenia

na jeho uplatňovanie.⁴⁶ Tieto usmernenia sa teraz nachádzajú v odôvodnení č. 35 smernice. Z toho vyplýva, že úmyslom zákonodarcu bolo zaviesť nový pojem na úrovni Spoločenstva bez väzby na už existujúce pojmy vo vnútroštátnych právnych úpravách alebo v medzinárodnom práve⁴⁷ v oblasti autorského práva. To teda odlišuje tento pojem od pojmu „primeranej odmeny“ použitého v článku 5 a v článku 8 ods. 2 smernice 2006/115, ktorý má svoj pôvod v medzinárodnom autorskom práve⁴⁸ a ktorý bol doslovne prevzatý do právneho poriadku Spoločenstva.

71. Vzhľadom na proces jeho vzniku, potrebu upresnenia, jeho autonómiu vo vzťahu

46 — Pozri Spoločnú pozíciu (ES) č. 48/2000 z 28. septembra 2000, ktorú prijala Rada v súlade s postupom stanoveným v článku 251 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva na účely prijatia smernice Európskeho parlamentu a Rady o harmonizácii niektorých aspektov autorského práva a s ním súvisiacich práv v informačnej spoločnosti [*neoficiálny preklad*] Ú. v. EŠ C 344, s. 1, odôvodnenie č. 19.

47 — Podľa judikatúry Súdneho dvora sa musia ustanovenia práva Spoločenstva v medziach možnosti vykladať s prihliadnutím na medzinárodné právo, predovšetkým keď je ich cieľom práve vykonať medzinárodnú dohodu uzatvretú Spoločenstvom (Pozri o.i. rozsudky z 10. septembra 1996, Komisia/Nemecko, C-61/94, Zb. s. I-3989, bod 52; zo 14. júla 1998, Bettati, C-341/95, Zb. s. I-4355, bod 20, a zo 7. decembra 2006, SGAE, už citovaný v poznámke pod čiarou 29, bod 35). Niektoré medzinárodné dohody v oblasti autorského práva upravujú možnosť zmluvných štátov stanoviť v určitých osobitných prípadoch obmedzenia a výnimky z práv priznaných autorom diel, ako napríklad revidovaný Bernský dohovor (článok 9), Zmluva WIPO o autorskom práve (článok 10) a Dohoda o obchodných aspektoch duševného vlastníctva (TRIPS) (článok 13). Zároveň platí, že v týchto dohodách sa nenachádza žiaden pojem presne zodpovedajúci pojmu „primeranej kompenzácie“ v zmysle článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29.

48 — Pozri článok 11a ods. 2 a článok 13 ods. 1 revidovaného Bernského dohovoru.

45 — Tamže, bod 38.

k pojmom vnútroštátneho a medzinárodného práva a cieľ harmonizácie sledovaný smernicou 2001/29 sa teda zdá, že výber nového pojmu pre odmeňovanie nositeľa práv v prípade súkromného rozmnožovania spočíva na snahe zákonodarcu Spoločenstva zohľadniť rôzne už existujúce vnútroštátne právne úpravy vyplývajúce z rôznych právnych tradícií členských štátov. Zároveň možno ľahko predpokladať, že zákonodarca Spoločenstva musel vidieť záujem na vývoji pojmu, ktorý by bol čo najflexibilnejší a prístupný pravidelným revíziám súvisiacim s technologickým a ekonomickým vývojom.⁴⁹

72. S prihliadnutím na uvedené treba na prvú prejudiciálnu otázku odpovedať v tom zmysle, že pojem „primeranej kompenzácie“ uvedený v článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 je autonómnym pojmom práva Spoločenstva, ktorý musí byť vykladaný jednotne vo všetkých členských štátoch a musí byť uplatňovaný každým členským štátom, ktorý na svojom území určí najvhodnejšie kritéria na to, aby v medziach stanovených právom Spoločenstva a najmä smernicou zabezpečil rešpektovanie tohto pojmu Spoločenstva.

49 — Pozri v rovnakom zmysle CARBAJO CASCÓN, F.: *Copia privada y compensación equitativa*. In: *Noticias de la Unión Europea*, č. 286/2008, s. 34 a nasl.

D – O druhej prejudiciálnej otázke

73. Prostredníctvom svojej druhej prejudiciálnej otázky chce vnútroštátny súd v podstate vedieť, či sú členské štáty povinné rešpektovať spravodlivú rovnováhu medzi nositeľmi práv duševného vlastníctva a osobami, ktoré sú povinné priamo alebo nepriamo platiť kompenzáciu. V prípade kladnej odpovede sa vnútroštátny súd pýta, či dôvodom existencie primeranej kompenzácie, ktorá sa má získať, je zabrániť ujme spôsobenej nositeľovi práva.

74. Podľa môjho názoru treba na prvú časť otázky v zásade odpovedať kladne. Potreba dospieť k takejto spravodlivej rovnováhe vyplýva predovšetkým z odôvodnenia č. 31 smernice 2001/29, v ktorom sa odkazuje na zabezpečenie „rovnováh[y] práv a záujmov“ medzi rôznymi kategóriami nositeľov práv a používateľmi predmetov ochrany. Okrem toho zo znenia článku 5 ods. 2 písm. b) tejto smernice výslovne vyplýva, že obmedzenie týkajúce sa súkromného rozmnožovania podlieha podmienke „primeranej kompenzácie“. Už zo sémantického hľadiska tento pojem zahŕňa určitú rovnováhu medzi protichodnými záujmami. Bez ohľadu na to, použitie pojmu patriaceho v skutočnosti do právnej filozofie, ako je pojem „spravodlivosť“, zákonodarcom Spoločenstva umožňuje lepšie pochopiť legislačné úvahy, ktorými sa inšpirovalo toto pravidlo. V tejto súvislosti si stačí spomenúť

na Aristotela, ktorý vo svojom diele *Etika Nikomachova* podnikol prvý pokus o dogmatickú štúdiu a vytvorenie štruktúry tohto pojmu, v ktorom konštatoval, že spravodlivosť nie je iba cnosť, ale že musí byť vždy posudzovaná vo vzťahu k ostatným. Podľa toho koná nesp spravodlivo ten, kto žiada viac ako to, na čo má podľa zákona právo. Naopak, nespravodlivosť vládne vtedy, keď osoba dostane za svoj výkon príliš málo. Podľa Aristotela úloha zaviesť rovnosť, a teda spravodlivosť, prináleží spravidla sudcovi (dikates). V tomto ohľade je pozoruhodné, že na ilustráciu svojho názoru na „rozdeľovaciu spravodlivosť“ (iustitia commutativa) Aristoteles odkázal najmä na právo každého umelca dostať za svoje dielo odmenu zodpovedajúcu množstvu a kvalite⁵⁰. Z toho vyplýva, že spravodlivosť tejto kompenzácie treba dosiahnuť prostredníctvom vyváženia záujmov nositeľov práv a používateľov, ako to správne uviedla vláda Spojeného kráľovstva.

Práve naopak, prejudiciálnu otázku treba zasadiť do jej skutočného kontextu, čo odo mňa vyžaduje určité upresnenia. Formálne postavenie dlžníka kompenzácie samo osebe ešte nehovorí nič o totožnosti fyzickej osoby v zmysle článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29, ktorá využíva pravidlo týkajúce sa súkromného rozmnožovania. Podľa môjho názoru treba odkázať skôr na túto osobu ako na dlžníka. Pretože podľa zásady *cuius commoda, eius incommoda*⁵¹ musí znášať ekonomické bremeno používateľ, treba v rámci vyvažovania záujmov rovnako zohľadniť jeho záujmy. Zdá sa, že to lepšie zodpovedá zámerom zákonodarcu Spoločenstva vyjadreným v odôvodnení č. 31 smernice.

75. Tieto úvahy nepochybňuje skutočnosť, že vnútroštátny súd vo svojej otázke výslovne neodkazuje na „používateľov“, ale na „subjekty, ktoré sú priamo alebo nepriamo povinné platiť [takúto primeranú kompenzáciu]“.

76. Bez ohľadu na uvedené článok 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 neurčuje, kto presne má byť povinný platiť. Ani odôvodnenie č. 35 neposkytuje pomoc pri výklade. Za

50 — Pozri ARISTOTELES: *Etika Nikomachova*, Kniha V, kapitola 7 – Rozdeľovacia spravodlivosť, 322 p.n.l., 1132 b: „To platí aj pre iné umenia, pretože by boli odsúdené na zánik, ak by to, čo aktívny jednotlivec vytvoril v množstve a v kvalite nemalo za následok množstvom a kvalitou zodpovedajúce protiplnenie od pasívneho jednotlivca.“

51 — Táto zásada rímskeho práva vyjadruje, že ten, kto z niečoho ťaží výhodu, musí rovnako znášať nevýhody. Podľa pripomienok španielskej vlády na tejto zásade spočíva španielsky systém poplatku.

určitých okolností je dosť možné, aby bol dlžník používateľom, ako je to napríklad v prípade „primeranej odmeny“ upravenej v článku 8 ods. 2 smernice 92/100⁵². Okrem toho treba zohľadniť, že v systéme paušálnej kompenzácie prostredníctvom poplatku – ako je tomu v španielskej právnej úprave – subjekty, ktoré sú priamo povinné platiť túto primeranú kompenzáciu – teda distribútori a dovozcovia podľa článku 25 ods. 4 písm. a) LPI – prenášajú prostredníctvom predajnej ceny tento poplatok na zákazníkov a teda v konečnom dôsledku na používateľa⁵³. Ako správne poznamenáva nemecká vláda⁵⁴, toto ustanovenie je v konečnom dôsledku pre distribútorov a dovozcov neutrálne. Je pravda, že uhradili autorom paušálnu kompenzáciu, ale z tohto dôvodu neutrpeli žiadnu ujmu, pretože túto kompenzáciu im nahradí používateľ prostredníctvom predajnej ceny. V týchto medziach nie je správne viazať sa iba na záujmy dlžníka tejto kompenzácie. To však nevyučuje, že za určitých okolností môžu mať

tieto záujmy význam, napríklad keď distribútori a dovozcovia konajú na obranu záujmov používateľov.

77. Prvá časť otázky má teda zmysel iba vtedy, ak sa výraz „subjekty, ktoré sú nepriamo povinné platiť“ použitý vnútroštátnym súdom chápe v netechnickom zmysle, a teda v tom zmysle, že sa týka používateľa, ktorý v konečnom dôsledku bude znášať ekonomické bremeno kompenzácie. V tomto prípade platia predchádzajúce úvahy.

52 — Článok 8 ods. 2 smernice 92/100 stanovuje: „Členské štáty ustanovia právo na zabezpečenie platby jedinej primeranej odmeny zo strany používateľa, ak je použitý fonogram vydaný na obchodné účely alebo rozmnožený takéhoto zvukového záznamu k bezdrôtovému vysielaniu alebo akémukoľvek inému verejnému šíreniu, a na zabezpečenie toho, aby sa táto odmena rozdelila medzi príslušných výkonných umelcov a výrobcov fonogramov.“

53 — To zjavne predpokladá FALCÓN TELLA, R.: c. d., s. 1, ktorý odkazuje na zmysel a účel poplatku, ktorý podľa neho spočíva v tom, aby sa na primeranej kompenzácii podieľali distribútori a prostredníctvom nich kupujúci zariadení, prístrojov a nosičov na digitálne rozmnožovanie. Pozri rovnako, CARBAJO CASCÓN, c. d., s. 26, ktorý zdôrazňuje, že výrobcovia, dovozcovia a distribútori, ktorí sú povinní platiť, prenášajú vo všeobecnosti tento poplatok na zákazníkov prostredníctvom ceny, čo znamená, že tak dbajú na spravodlivú rovnováhu záujmov autorov a používateľov. Pozri v podobnom zmysle BÉRCOVITZ RODRÍGUEZ-CANO, R.: *Compensación equitativa por copia privada*. In: *Aranzadi Civil*, n° 16/2007, s. 2, a c. d. v poznámke pod čiarou 16, s. 1.

54 — Pozri pripomienky nemeckej vlády, bod 26.

78. Pokiaľ ide o druhú časť otázky, treba najprv zdôrazniť, že „primeraná kompenzácia“ v zmysle článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 nemá za cieľ odškodniť nositeľov práv za protiprávne konanie v súvislosti so zakázaným rozmnožovaním diel a iných chránených predmetov práv. Právo na kompenzáciu existuje iba vo vzťahu k súkromnému rozmnožovaniu, pokiaľ je toto dovolené právnymi úpravami členských štátov v oblasti

autorského práva⁵⁵. Skutočnosť, že – napríklad na Internete prostredníctvom zdieľania „P2P“ („peer to peer“) – možno konštatovať značne rozšírené porušovanie v zásade komplexného práva autora na rozmnožovanie, nemá vo vzťahu k tomuto ustanoveniu smernice význam, ani ju nemožno považovať za faktor pri zavedení spravodlivej rovnováhy medzi záujmami nositeľov práva a používateľov⁵⁶. Nezákonné rozmnoženie vyhotovené týmto spôsobom totiž najčastejšie sledujú obchodný cieľ. V každom prípade majú iné ciele, než je „súkromné použitie“ v zmysle článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 a toto obmedzenie a výnimka z práva na rozmnožovanie sa ich netýka.⁵⁷

odmeny.⁵⁸ To vyplýva z prvej vety odôvodnenia č. 10, podľa ktorej ak majú autori alebo výkonní umelci pokračovať vo svojej tvorivej a umeleckej práci, musia za používanie svojich diel dostávať „primeranú odmenu“. Odôvodnenie č. 35 upresňuje, že „primeraná kompenzácia“ musí byť takisto zaradená do tejto kategórie odmien, keď zdôrazňuje, že v prípade niektorých výnimiek alebo obmedzení musia nositelia práv dostať primeranú kompenzáciu, aby boli vhodné odškodnení za používanie ich chránených diel alebo iných chránených predmetov.

79. Právo na „primeranú kompenzáciu“ v zmysle článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 má v prvom rade, ako to správne poznamenáva nemecká vláda, povahu

80. Naopak, právnu povahu právneho pojmu „primeranej kompenzácie“ ako čistého práva na náhradu škody, ktorú zjavne predpokladá vnútroštátny súd, nemožno bez ďalšieho potvrdiť. Je pravda, že výlučné právo rozmnožovania stanovené článkom 2 smernice 2001/29 je výrazom duševného vlastníctva autora. Z tohto dôvodu výnimku z tohto práva alebo jeho obmedzenie podľa článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 možno vnímať ako

55 — Pozri v tomto zmysle CARBAJO CASCÓN, F.: c. d., s. 31, ktorý nevidí v protiprávnom rozmnožovaní chránených predmetov práv (napríklad v rámci hudobného pirátstva online) „súkromnú rozmnoženinu“ v zmysle španielskeho pravidla stanoveného v článku 31 ods. 2 LPI. V tomto ohľade odkazuje na jasné znenie tohto ustanovenia („... a partir de obras a las que haya accedido legalmente...“).

56 — PHILAPITSCH, F.: c. d., s. 91, zastáva názor, že „primeraná kompenzácia“ podľa článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 je stanovená iba za také legitímne súkromné rozmnožovanie, aké je opísané v smernici. Podľa neho sa týmto spôsobom nemusí odškodňovať ujma spôsobená nezákonným rozmnožovaním v širokom zmysle slova, a teda táto ujma nepredstavuje prípustné kritérium pri stanovení systému kompenzácie.

57 — Pozri v tomto zmysle HUGENHOLTZ, B., GUIBAULT, L., VAN GEFFEN, S.: c. d., s. 32, ktorí sa domnievajú, že rozmnožovanie idúce nad rámec súkromného použitia nepatrí do pôsobnosti tejto výnimky.

58 — PHILAPITSCH, F.: c. d., s. 90, hovorí v súvislosti s výnimkou stanovenou v článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 o „odmene za rozmnožovanie“. CARBAJO CASCÓN, F.: c. d. hovorí v súvislosti so súkromným rozmnožovaním o „pojme odmeny“.

zásah do tohto základného práva⁵⁹ chráneného právom Spoločenstva. Napriek tomu sa netreba pri určení primeranej kompenzácie nevyhnutne viazať na kritérium ujmy. Smernica iba umožňuje orientovať sa podľa ujmy, ale nerobí z nej záväzné kritérium⁶⁰.

za jediné kritérium, ani za rozhodujúce kritérium pri určení tejto primeranej kompenzácie, ale že predstavuje iba jedno z mnohých kritérií, ktorých sa členské štáty môžu pridrižovať pri výpočte primeranej kompenzácie. Môžu sa k nemu pridať ďalšie kritériá uvedené v odôvodnení č. 35 smernice, ako je napríklad platba prijatá v inej forme, miera využitia technických prostriedkov ochrany alebo minimálna povaha spôsobenej ujmy. Tento výpočet nemožno v žiadnom prípade považovať za vyčerpávajúci.⁶¹

81. Z druhej vety odôvodnenia č. 35 smernice tak vyplýva, že keď sa stanovuje forma, podrobnosti a možná výška takejto primeranej kompenzácie, treba zohľadniť osobitné okolnosti každého prípadu, pričom potenciálnu ujmu spôsobenú nositeľovi práva možno použiť ako „hodnotné kritérium“ pri posúdení týchto okolností. To znamená, ako to správne poznamenáva španielska vláda, že potenciálnu ujmu nemožno považovať ani

59 — Vlastnícke právo, ktorého súčasťou je autorské právo, predstavuje podľa judikatúry Súdneho dvora základného právo, ktoré je ako všeobecná zásada práva Spoločenstva chránené právnym poriadkom Spoločenstva (pozri v tomto zmysle rozsudky z 12. septembra 2006, *Laserdisken*, C-479/04, Zb. s. I-8089, bod 65, a *Promusicae*, už citovaný v poznámke pod čiarou 19, bod 62). Odôvodnenie č. 9 smernice 2001/29 rovnako uvádza, že duševné vlastníctvo bolo uznané ako neoddeliteľná súčasť vlastníctva.

60 — Pozri v tomto zmysle ULLRICH, J. N.: c. d., s. 291. Tento autor uvádza, že zavedením pojmu „ujmy“ ako kritéria chcel zákonodarca Spoločenstva zohľadniť anglosaskú právnu tradíciu, ktorá prikladá ujme spôsobenej súkromným rozmnožovaním centrálnu úlohu pri rozhodovaní o výške priznanej finančnej kompenzácie. Keďže význam škody pri určovaní primeranej odmeny je podľa neho naopak cudzí autorskému právu kontinentálnej Európy, zákonodarca Spoločenstva sa rozhodol zosúladiť tieto dve právne tradície tak, že smernica síce umožňuje orientovať sa na ujmu, ale bez toho, aby z nej robila záväzné kritérium. Podľa tohto autora však odôvodnenie č. 35 vo všeobecnosti vyzádaže toto: keď nositeľ práva utrpí kvôli súkromnému rozmnožovaniu podliehajúcemu výnimke ujmu, ktorá prekračuje hranice minimálnej škody, treba podľa všetkých právnych tradícií stanoviť finančnú kompenzáciu.

82. Smernica 2001/29 sa do istej miery prihovára v prospech zabezpečenia existencie súkromného rozmnožovania, keď v prvej vete odôvodnenia č. 38 uvádza, že členským štátom musí byť povolené, aby pri zaistení primeranej kompenzácie poskytli výnimku alebo obmedzenie práva rozmnožovania pre niektoré druhy rozmnožovania zvukového, vizuálneho a audiovizuálneho materiálu na súkromné použitie. Smernica tak priznáva členským štátom širokú mieru voľnej úvahy pri vytvorení ich vnútroštátnych systémov

61 — Pozri návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Tizzano 26. septembra 2002 vo veci C-245/00, *SENA*, Zb. s. I-1251, bod 35.

uplatňovania tejto primeranej kompenzácie⁶², najmä keď v druhej vete odôvodnenia č. 38 stanovuje, že takáto výnimka môže zahŕňať zavedenie alebo zachovanie systémov odmeňovania určených na odškodnenie nositeľov práv za spôsobenú ujmu.

huje rôzne sčasti málo konkrétne požiadavky Spoločenstva, okrem iného napríklad vo svojom odôvodnení č. 35, týkajúce sa formy, podrobnosti a výšky „primeranej kompenzácie“. S prevzatím každej smernice je spojená povinnosť každého členského štátu preukázať dosiahnutie určitého výsledku⁶⁴, ktorý v prípade smernice 2001/29 spočíva v zabezpečení finančnej kompenzácie medzi autormi a používateľmi v prípadoch, keď sa členský štát v súlade s článkom 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 rozhodol upraviť výnimky alebo obmedzenia práva autora na rozmnožovanie.⁶⁵

83. Tento legislatívny prístup zodpovedá právnej povahe smernice, ktorá je podľa článku 249 ods. 3 EŠ záväzná, pokiaľ ide o výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, ale v značnej miere ponecháva členským štátom výber formy a prostriedkov.⁶³ V tomto ohľade sa smernica 2001/29 vyznačuje tým, že obsa-

84. S prihliadnutím na uvedené treba na prvú časť druhej prejudiciálnej otázky odpovedať v tom zmysle, že bez ohľadu na systém,

62 — Pozri v tomto zmysle LEHMANN, M.: *Handbuch des Urheberrechts* (Vydavateľ Ulrich Loewenheim), 1. vydanie, Mních 2003, s. 878, bod 46, ktorý sa domnieva, že členské štáty si zachovávajú diskrečnú právomoc určiť, ako treba vypočítavať a konkrétne organizovať „primeranú kompenzáciu“ v zmysle článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29.

63 — Pozri DREIER, T.: Die Umsetzung der Urheberrechtsrichtlinie 2001/29/EG in deutsches Recht. In: *Zeitschrift für Urheber- und Medienrecht*, 2002, s. 28, podľa ktorého je smernica 2001/29 záväzná iba pokiaľ ide o výsledok, ktorý treba dosiahnuť, ale ponecháva na členské štáty výber formy a prostriedkov. V tomto ohľade tento autor konštatuje, že smernica ponecháva členským štátom značnú voľnosť, pričom pripomína, že z 21 obmedzení a výnimiek je 20 fakultatívnych. Carbajo Cascón, F., c.d. v poznámke pod čiarou 49, s. 26, kritizuje nedostatok konkrétnosti požiadaviek smernice, čo podľa jeho názoru odporuje cieľu harmonizácie. ULLRICH, J. N.: c. d., s. 291, zdôrazňuje, že zákonodarca Spoločenstva vypracoval článok 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 po tom, čo dôkladne porovnal príslušné pravidlá v právnych úpravách účinných v členských štátoch. Zákonodarca Spoločenstva pri tom skonštatoval, že keď tieto právne úpravy upravujú kompenzáciu, má táto kompenzácia v súlade so zblížujúcimi sa právnymi tradíciami všetkých členských štátov povahu finančnej kompenzácie, ktorá sa líši iba svojou formou, podrobnosťami a výškou. Podľa tohto autora chcel zákonodarca v článku 5 ods. 2 písm. b) upraviť najmenšieho spoločného menovateľa, pritom formu a podrobnosti platby musia naďalej upraviť členské štáty. Tento autor argumentuje znením druhej vety odôvodnenia č. 35.

64 — Pojem „Ziel“ nachádzajúci sa v nemeckej verzii článku 249 ods. 3 ES sa nemeckou doktrínou chápe aj v zmysle „výsledku“ [„Ergebnis“] vyžadovaného smernicou. Tento názor sa zakladá na znení ostatných jazykových verzií („résultat“, „result“, „resultado“, „risultato“, „resultaat“). Členské štáty musia teda dospieť k právnej situácii požadovanej smernicou (k tomuto pozri SCHROEDER, W.: *EU/EGV – Kommentar* [Ed. Rudolf Streinz]. Mních 2003, Art. 249 EGV, bod 77, s. 2178, a BIERVERT, B.: *EU-Kommentar* [Ed. Jürgen Schwarze]. Baden-Baden 2000, Art. 249 EGV, bod. 25, s. 2089). Z tohto dôvodu sa v doktríne ustálil francúzsky pojem „obligation de résultat“ (Pozri LENAERTS, K., VAN NUFFEL, P.: *Constitutional Law of the European Union*. 2. vydanie, London 2006, body 17-123, s. 768).

65 — Podľa HÄUSERA, M.: Pauschalvergütung und digitale Privatkopie. In: *Computer und Recht*, 2004, s. 830, smernica jednoznačne spresňuje, že keď sa vnútroštátny zákonodarca rozhodne pre súkromné rozmnožovanie, je povinný zabezpečiť nositeľovi práva primeranú kompenzáciu. Podľa neho je teda jasné, že obmedzenie stanovené pre súkromné rozmnožovanie a systém povinnosti hradit odmenu predstavujú dve strany jednej mince, ktoré nemôžu byť od seba oddelené.

ktorý členské štáty uplatňujú na účely výpočtu primeranej kompenzácie, sú členské štáty povinné vytvoriť spravodlivú rovnováhu medzi dotknutými osobami, a to na jednej strane nositeľmi práv duševného vlastníctva poškodenými výnimkou pre súkromné rozmnožovanie, ktorí sú príjemcami tejto kompenzácie, a na druhej strane subjektmi, ktoré sú povinné priamo alebo nepriamo platiť. Na druhú časť otázky treba odpovedať tak, že pojem „primeranej kompenzácie“ nachádzajúci sa v článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 treba chápať ako plnenie poskytované nositeľovi práva, ktoré so zreteľom na všetky okolnosti dovoleného súkromného rozmnožovania predstavuje vhodnú odmenu za používanie jeho chráneného diela alebo iného chráneného predmetu práv.

dvor uviedol požiadavky práva Spoločenstva, ktoré musí spĺňať taký vnútroštátny systém, aký platí v Španielsku, ktorý upravuje paušálnu odmenu v prospech nositeľa práva za predpokladané používanie zariadení, prístrojov a nosičov na vyhotovovanie súkromných rozmnoženín. Sporná otázka zlučiteľnosti takejto vnútroštátnej právnej úpravy s právom Spoločenstva, predovšetkým so smernicou 2001/29, vzniká najmä v súvislosti s uplatňovaním tejto právnej úpravy bez rozdielu na celý rad príjemcov a technických zariadení.

E – O tretej až piatej prejudiciálnej otázke

85. Otázky č. 3 až 5 položené vnútroštátnym súdom sa všetky týkali organizácie systému, ktorý musia členské štáty vytvoriť, aby splnili podmienku primeranej kompenzácie v prípade, keď v súlade s článkom 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 príjmu výnimku alebo obmedzenie. Cieľom týchto otázok je, aby Súdny

86. Je pravda, že v konaní začatom podľa článku 234 ES nemá Súdny dvor právomoc rozhodnúť o zlučiteľnosti vnútroštátneho opatrenia s právom Spoločenstva, má však právomoc poskytnúť vnútroštátnemu súdu všetky informácie k výkladu práva Spoločenstva, ktoré môžu tomuto súdu umožniť posúdiť túto zlučiteľnosť na účely rozhodnutia veci, ktorá je mu predložená.⁶⁶

66 – Pozri o. i. rozsudky z 15. júla 1964, Costa, 6/64, Zb. s. 1251; Enka, už citovaný v poznámke pod čiarou 17, bod 22; z 15. decembra 1993, Hünermund, C-292/92, Zb. s. I-6787, bod 8; z 29. novembra 2001, De Coster, C-17/00, Zb. s. I-9445, bod 23, a zo 16. januára 2003, Pansard a i., C-265/01, Zb. s. I-683, bod 18.

1. Potreba súvislosti medzi kompenzáciou a predpokladaným použitím na účely vyhotovovania súkromných rozmnožení

osobou považovať za konkrétne konanie zasahujúce do výlučného práva rozmnožovania, ktoré má s výhradou ostatných kritérií, ktoré musí stanoviť zákon za následok to, že nositeľovi práva rozmnožovania vznikne právo na finančnú kompenzáciu.

87. Tretia prejudiciálna otázka je zásadnou otázkou a v dôsledku toho ju treba preskúmať ako prvú. Prostredníctvom tejto otázky chce vnútroštátny súd vedieť, či je nevyhnutné, aby existovala súvislosť medzi poplatkom, prostredníctvom ktorého sa financuje primeraná kompenzácia, a predpokladaným použitím vyššie uvedených prístrojov a pamäťových nosičov. Inými slovami, Súdnemu dvoru je položená otázka zlučiteľnosti metódy paušálneho výpočtu odmeny nositeľa práva s právom Spoločenstva.

a) Súvislosť ako nepísaná podmienka

89. V tomto rozsahu skutočne existuje súvislosť medzi vyhotovením súkromnej rozmnoženiny a dlhovanou odmenou. To platí bez ohľadu na podrobnosti organizácie vnútroštátneho systému výberu kompenzácie za súkromné rozmnožovanie a bez ohľadu na to, či je tento systém financovaný prostredníctvom poplatku. V dôsledku toho treba z pohľadu práva Spoločenstva vyžadovať, aby v každom prípade existovala dostatočne úzka súvislosť medzi dotknutým poplatkom a vyššie uvedenými prístrojmi a pamäťovými nosičmi.

88. Ako už bolo uvedené, výnimku alebo obmedzenie podľa článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 možno považovať za právom Spoločenstva povolený zásah do výlučného práva rozmnožovania, ktoré patrí nositeľovi práva⁶⁷, pričom toto ustanovenie smernice v takomto prípade nevyhnutne vyžaduje kompenzáciu v prospech autora. Keď členský štát preberie toto ustanovenie do svojho vnútroštátneho právneho poriadku, treba vyhotovenie súkromnej rozmnoženiny fyzickou

90. Na druhej strane požiadavky týkajúce sa tejto súvislosti nesmú byť stanovené tak

67 — Pozri vyššie, bod 80.

prísne, že by sa napokon vyžadovalo skutočné používanie dotknutých prístrojov na vyhotovovanie súkromných rozmnoženín. Za postačujúcu treba naopak považovať už potenciálnu možnosť takéhoto použitia. Tieto závery možno vyvodiť predovšetkým z rozsudku SGAE⁶⁸, v ktorom Súdny dvor poskytol výklad neurčitého právneho pojmu „verejný prenos“ v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 2001/29 a v tomto ohľade rozhodol, že stačí samotná možnosť sprístupnenia diela verejnosti, v tomto prípade prostredníctvom televízneho prijímača.⁶⁹ Súdny dvor považoval naopak za irelevantnú skutočnosť, že niektorí používatelia nevyužili túto možnosť, pretože si nezapli televízne prijímače.⁷⁰ Zvlášť prínosné sa ukazujú vysvetlenia generálnej advokátky Sharpston v jej návrhoch v tejto veci, v ktorých pripomenula, že v súlade so základnými zásadami autorského práva nie je nositeľ práva odmeňovaný za skutočné použitie diela, ale za samotnú právnu možnosť tohto použitia.⁷¹

b) Rešpektovanie súvislosti v systéme poplatku, ktorý povoľuje paušálny odhad

91. Vzniká otázka, či je požiadavka dostatočne úzkej súvislosti medzi využitím práva a zodpovedajúcou finančnou kompenzáciou za súkromné rozmnožovanie splnená v systéme poplatku, ktorý používa metódu paušálneho výpočtu odmeny.

68 — Rozsudok už citovaný v poznámke pod čiarou 29.

69 — Tamže, body 37, 38 a 43 a nasl.

70 — Tamže, bod 43.

71 — Pozri bod 67 návrhov generálnej advokátky Sharpston z 13. júla 2006 vo veci SGAE. Odkázala v ňom na to, čo uviedol generálny advokát La Pergola v bode 22 svojich návrhov z 9. septembra 1999 vo veci EGEDA (Rozsudok z 3. februára 2000, C-293/98, Zb. s. I-629): „s tvrdením [že existenciu verejného prenosu treba vylúčiť z dôvodu, že skutočný príjem vysielaného diela závisí od individuálneho úkonu hosťa] nemožno súhlasiť, pretože je nezlučiteľné s jednou zo základných zásad autorského práva..., podľa ktorej nie je nositeľ práva odmeňovaný za skutočné použitie diela, ale za samotnú právnu možnosť tohto použitia. Mám na mysli napríklad vydavateľa, ktorý je povinný zaplatiť autorovi dohodnuté poplatky z predaných výtlačkov románu bez ohľadu na to, či ich kupujúci skutočne prečítali. Obdobne hotel zodpovedný za interný káblový prenos – súčasný, úplný a nezmenený – primárneho vysielania prenášať autorovi odmenu, ktorá mu patrí s tvrdením, že vysielané dielo nebolo v skutočnosti prijaté potenciálnymi divákmi, ktorí majú prístup ku televíznym prijímačom umiestneným v izbách“.

92. V každom prípade požiadavka dostatočne úzkej súvislosti nezakazuje členským štátom, aby pri výkone voľnej úvahy pri preberaní smernice z praktických dôvodov zaviedli systém, ktorý sa neviaže na skutočný, ale na predpokladaný rozsah vyhotovovania súkromných rozmnoženín medzi užívateľmi prístrojov technicky schopných vyhotovovať takéto rozmnoženiny, a teda aby vypočítali „primeranú kompenzáciu“ podľa článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 na základe odhadu. Zavedenie takéhoto systému na vnútroštátnej úrovni sa môže ukázať nevyhnutné už z dôvodu, že je takmer nemožné

efektívne kontrolovať takéto rozmnožovanie, ako aj štatisticky sčítať presný počet súkromných rozmnoženín.⁷² Treba predpokladať, že nositeľ práva nebude spravidla schopný zistiť, či bola vyhotovená súkromná rozmnoženina a kto ju vyhotovil. Priamy výber u používateľa je tak z praktických dôvodov vylúčený.⁷³ Španielska, grécka a nemecká vláda, ako aj vláda Spojeného kráľovstva výslovne zdôrazňujú tieto ťažkosti.

na vyhotovovanie rozmnoženín, totiž priamo uhrádza paušálnu sumu, ktorá sa vyžaduje ako odmena za súkromné rozmnožovanie v prospech všetkých nositeľov práv. Je pravda, že platobná povinnosť nezaťažuje skutočného používateľa. Naopak skôr zaťažuje skupinu už uvedených osôb. Zároveň však platí, ako už bolo uvedené, že treba predpokladať, že táto paušálna suma je prostredníctvom nákupnej ceny prenesená na kupujúceho prístroja alebo pamäťového nosiča a teda na používateľa.⁷⁴ Odmena sa tak v konečnom dôsledku viaže na skutočné zvyčajné použitie prístroja alebo pamäťového nosiča na vyhotovovanie súkromných rozmnoženín.

93. Paušálna odmena nositeľa práva upravená španielskym právom, ktorá sa viaže na predpokladané použitie prístrojov a pamäťových nosičov, objektívne zmiernuje tieto praktické ťažkosti. Výrobca, dovozca alebo distribútor prístroja alebo pamäťového nosiča, ktorý bude zvyčajne skutočne používaný

94. Ako to španielska vláda uviedla vo svojich písomných pripomienkach⁷⁵, väzba na objektívnu schopnosť prístroja vyhotovovať súkromné rozmnoženiny sa do určitej miery zakladá na právnej domnienke, podľa ktorej kupujúci s najväčšou pravdepodobnosťou túto možnosť využije.⁷⁶ Takto teda existuje dostatočne úzka súvislosť, pokiaľ táto domnienka nie je vyvrátená konkrétnymi dôkazmi opačnými. Táto právna domnienka zohľadňuje súvislosť, ktorú článok 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 vyžaduje medzi na jednej strane využitím práva a na druhej strane primeranou

72 — K tomuto pozri správu Komisie s názvom „Fair compensation for acts of private copying“ zo 14. februára 2008, ktorá je k dispozícii na Internete (http://ec.europa.eu/internal_market/copyright/docs/levy_reform/background_en.pdf). Poplatok za vyhotovenie súkromnej rozmnoženiny je v nej definovaný ako druh odškodnenia nositeľov práv, ktorý je založený na myšlienke, že z praktických dôvodov nemôže byť vyhotovenie súkromnej rozmnoženiny predmetom licencie a že v dôsledku toho spôsobuje nositeľovi práva ekonomickú ujmu. Okrem toho správa zdôrazňuje, že systém poplatku za súkromné rozmnožovanie bol na vnútroštátnej úrovni zavedený z dôvodu, že nebolo možné efektívne dohliadať na rozmnožovanie diel na súkromné použitie a prípadne ho povoľovať.

73 — Pozri v tomto zmysle GEERLINGS, J.: Das Urheberrecht in der Informationsgesellschaft und pauschale Geräteabgaben im Lichte verfassungs- und europarechtlicher Vorgaben. In: *Gewerblicher Rechtsschutz und Urheberrecht*, 2004, zv. 3, s. 208, ktorý skúma systém paušálneho poplatku, ktorý je už od roku 1965 účinný v Nemecku (§ 53 ods. 5 zákona o autorskom práve, staré znenie/§§ 54 a 54a zákona o autorskom práve, nové znenie), ktorý je v tomto ohľade podobný španielskemu systému. Nemecký systém je rovnako založený na myšlienke, že priamy výber poplatku u užívateľa sa nezdá byť uskutočniteľný, takže výber nie je dôsledkom vyhotovenia rozmnoženiny, ale dôsledkom predaja prístrojov, ktoré ponúkajú možnosť vyhotoviť súkromnú rozmnoženinu.

74 — Pozri vyššie, bod 76.

75 — Pozri pripomienky španielskej vlády, bod 44.

76 — Pozri BERCOVITZ RODRÍGUEZ-Cano, R.: c. d., s. 2, podľa ktorého pri uložení poplatku článok 25 LPI vychádza z jednoduchej domnienky (*iuris tantum*), že kúpené prístroje a pamäťové nosiče sú určené na vyhotovovanie súkromných rozmnoženín.

kompenzáciou. V dôsledku toho treba metódu, pomocou ktorej sa odmena nositeľa práv vypočíta paušálne, v zásade považovať za v súlade s právom Spoločenstva.

poplatku na podniky a na podnikateľov bez rozdielu v tomto systéme zlučiteľné s pojmom „primeranej kompenzácie“. V tomto ohľade vnútroštátny súd predpokladá, že podniky a podnikatelia zjavne nadobúdajú dotknuté prístroje a nosiče na digitálne rozmnožovanie na iné účely, než je vyhotovovanie rozmnoženín na súkromné použitie.⁷⁷ Prejudiciálna otázka tak obsahuje zásadné skutkové zistenie, ktoré musí Súdny dvor zohľadniť vo svojom právnom posúdení.

c) Záver

95. Na tretiu otázku treba teda odpovedať tak, že ak si členský štát zvolí systém dane alebo poplatku zo zariadení, prístrojov a materiálov na digitálne rozmnožovanie, môže sa takýto poplatok za vyhotovovanie súkromných rozmnoženín zakladať na článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29/ES iba vtedy, ak možno predpokladať, že tieto zariadenia, prístroje a materiály sa používajú na vyhotovovanie rozmnoženín, na ktoré sa vzťahuje výnimka pre súkromné rozmnožovanie.

a) Nevyhnutné zohľadnenie osobitných okolností každého prípadu

2. O uplatňovaní poplatku na podniky a podnikateľov bez rozdielu

96. Štvrtá otázka má špecifickejšiu povahu, pretože v tejto otázke vnútroštátny súd upriamuje pozornosť na osobitosť španielskeho systému poplatku. Pýta sa, či je uplatňovanie

97. Výber poplatku bez rozdielu, bez vhodného zohľadnenia skutočnosti, že dotknuté prístroje môžu byť z dôvodu okolností špecifických pre odvetvie nadobúdané na iné účely, než je súkromné rozmnožovanie, nemôže byť odôvodnený na základe článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29. Nejde o „primeranú kompenzáciu“ v zmysle tohto ustanovenia, pretože podľa odôvodnenia č. 35 majú

⁷⁷ — To rovnako predpokladá Komisia vo svojej správe už citovanej v poznámke pod čiarou 72 (pozri bod 4.2), pričom odkazuje na vyhlásenia viacerých organizácií kolektívnej správy.

členské štáty⁷⁸ zohľadniť osobitné okolnosti každého prípadu, keď stanovujú formu, podrobnosti a možnú výšku primeranej kompenzácie. V spore vo veci samej teda nie je táto požiadavka splnená.

b) Potrebná súvislosť medzi súkromným rozmnožovaním a kompenzáciou

98. Za týchto okolností táto právna úprava navyše v značnej miere nezohľadňuje súvislosť, ktorá v súlade s článkom 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 musí existovať medzi konaním zasahujúcim do výlučného práva rozmnožovania, ktoré patrí autorovi, a zodpovedajúcou finančnou kompenzáciou. V spore vo veci samej totiž právny základ kompenzácie chýba. Hlavnou podmienkou kompenzácie je podľa tohto ustanovenia vyhotovenie rozmnoženiny „fyzickou osobou na súkromné použitie a na účel, ktorý nie je priamo alebo nepriamo obchodný“.

99. Zataženie podniku poplatkom na kompenzáciu súkromného rozmnožovania bez rozdielu nemôže byť odôvodnené

78 — V odôvodnení č. 35 sa uvádza: „Keď sa stanovuje forma, podrobné úpravy a možná úroveň vhodnej kompenzácie, treba zohľadniť osobitné podmienky každého prípadu.“

predovšetkým z dôvodu, že súkromná rozmnoženina musí byť vyhotovená „fyzickou osobou“, takže prinajmenšom na vyhotovenie rozmnoženiny „podnikom“ sa znenie tohto ustanovenia nevzťahuje. Aj keby sa v súlade s prístupom, ktorý sa viac blíži skutočnosti, predpokladalo, že rozmnoženinu musí zákonne vyhotoviť fyzická osoba, napríklad zamestnanec podniku, pripísanie tohto konania podniku by vyvolávalo právne otázky, ku ktorým nemožno zaujať definitívne stanovisko. Na druhej strane zo zmyslu a z účelu článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 nepriamo vyplýva, že sporná rozmnoženina musí byť v každom prípade určená na „súkromné použitie určitej osoby“. To vylučuje napríklad vyhotovenie súkromnej rozmnoženiny na použitie právnickou osobou, pokiaľ sa týmto použitím chápe použitie rozmnoženiny veľkým počtom osôb.⁷⁹

100. Aj keby sa však výnimočne odpovedalo kladne na otázku pripísateľnosti vyhotovenia rozmnoženiny, podmienky uplatnenia článku 5 ods. 2 písm. b) by neboli splnené. Toto ustanovenie výslovne vylučuje akýkoľvek

79 — Pozri PLAZA PENANDÉS, J.: c. d., s. 152, podľa ktorého sa článok 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 netýka rozmnoženiny, ktorá je vyhotovená fyzickou osobou na to, aby bola použitá právnickou osobou (verejného práva alebo súkromného práva), pokiaľ sa týmto použitím chápe použitie rozmnoženiny veľkým počtom osôb. Tento autor sa naopak zjavne domnieva, že právnická osoba by mohla využiť výnimku pre súkromné rozmnožovanie pod podmienkou, že rozmnoženina bude použitá výlučne na súkromné použitie právnickej osoby.

typ rozmnožovania na obchodné účely bez ohľadu na to, či ide o dovolené účely (ako napríklad vyhotovenie záložnej kópie) alebo o nedovolené obchodné účely (ako napríklad hudobné pirátstvo). Ak, ako to uvádza vnútroštátny súd, podniky a podnikatelia „zjavne nadobúdajú“ uvedené prístroje a nosiče na digitálne rozmnožovanie „na iné účely, než je vyhotovovanie rozmnoženín na súkromné použitie“, akú sú napríklad podnikateľské účely, nevzťahuje sa na skutkovú situáciu, na ktorú odkazuje vnútroštátny súd, článok 5 ods. 2 písm. b).⁸⁰ Finančná odmena nositeľa práva by teda v tomto prípade presahovala to, čo smernica 2001/29 skutočne vyžaduje na zabezpečenie „primeranej kompenzácie“.⁸¹

písm. b) smernice 2001/29, pretože povinnosť kompenzácie uvedenú v tomto ustanovení rozširuje na jednej strane aj na iné osoby, než sú fyzické osoby, a na druhej strane aj na skutkové okolnosti, ktoré nezodpovedajú vyhotoveniu rozmnoženiny „na súkromné použitie“.

c) Vyčerpávajúca úprava „primeranej kompenzácie“ v článku 5 ods. 2 písm. b)

101. Z právneho hľadiska má sporné vnútroštátne ustanovenie za následok rozšírenie osobnej a vecnej pôsobnosti článku 5 ods. 2

102. Dôsledky, ktoré z toho vyplývajú, závisia v podstate od toho, či článok 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 obsahuje vyčerpávajúcu úpravu „primeranej kompenzácie“ za súkromné rozmnožovanie.

80 — Pozri PLAZA PENANDÉS, J.: c. d., s. 152, ktorý sa domnieva, že na použitie rozmnoženiny právnickou osobou na obchodné účely sa nevzťahuje pôsobnosť článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29.

81 — Pozri v tomto ohľade odpoveď, ktorú dal 19. septembra 2007 člen Komisie pre vnútorný trh a služby McCreavy na písomnú otázku zástupcu Európskeho parlamentu Romeva i Rueda z 5. júna 2007, ktorá sa týkala uplatňovania poplatku na digitálne nosiče v Španielsku (E-2864/07). Člen Komisie v nej vyjadruje stanovisko Komisie, podľa ktorého môžu podliehať poplatku iba prístroje a zariadenia schopné vyhotovovať súkromné rozmnoženiny a skutočne používané na tento účel. Komisia navyše zastáva názor, že zariadenia používané na obchodné účely (napríklad v rámci podnikov alebo správnych orgánov) nesmú podliehať poplatkom, pretože by to jasne znamenalo, že idú nad rámec nevyhnutnej kompenzácie za povolené konanie (t. j. vyhotovenie súkromnej rozmnoženiny) v zmysle smernice.

103. V prípade, ak ustanovenia smernice vyčerpávajúco upravujú určitý aspekt, sú vnútroštátne právne úpravy, ktoré idú nad rámec ustanovení smernice týkajúcich sa tej istej skutkovej situácie, neprípustné. Otázkou, či je cieľom smernice stanoviť takúto vyčerpávajúcu právnu úpravu, treba preskúmať *ad hoc* pri zohľadnení jej znenia, účelu a štruktúry.⁸² V tomto ohľade môže smernica

82 — Pozri v tomto zmysle HERRNFELD, H.-H.: *EU-Kommentar* (Ed. Jürgen Schwarze), 2. vydanie, Baden-Baden 2009, Art. 94, s. 1127, bod 42.

zároveň obsahovať ustanovenia, ktoré majú vyčerpávajúci charakter, ako aj ustanovenia, ktoré ponechávajú členským štátom voľnú úvahu, napríklad pokiaľ ide o úroveň ochrany ustanovenia⁸³.

iné skupiny osôb, ako sú napríklad podniky a podnikatelia, ktorí na základe skúsenosti nadobúdajú prístroje a dátové nosiče na digitálne rozmnožovanie na iné účely ako na súkromné použitie.

104. V tomto ohľade treba znovu zdôrazniť, že pojem „primeranej kompenzácie“ v zmysle tohto ustanovenia smernice je dostatočne určitým pojmom práva Spoločenstva. Napriek relatívne nízkemu stupňu harmonizácie vykonanej smernicou 2001/29, ktorý je do určitej miery porovnateľný so stupňom harmonizácie vykonanej rámcovou smernicou, článok 5 ods. 2 písm. b) jasne stanovuje okolnosti, za ktorých má nositeľ práva právo na kompenzáciu. Navyše zmysel a účel tohto ustanovenia umožňujú presne určiť, kto je dlžníkom. V prípade pochybností ide o používateľa, ktorý využíva výnimku pre súkromné rozmnožovanie.⁸⁴ V tejto súvislosti sa treba domnievať, že článok 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 obsahuje v prípade „primeranej kompenzácie“ za súkromné rozmnožovanie vyčerpávajúcu úpravu Spoločenstva, ktorá členským štátom zakazuje – prinajmenšom v oblasti súkromného rozmnožovania –, aby jednostranne rozširovali okruh dlžníkov na

105. Odmenu, ktorá je priznaná nositeľom práv v dôsledku toho, že sa na podniky a podnikateľov bez rozdielu uplatňuje poplatok na základe právnej úpravy súkromného rozmnožovania, nemožno preto považovať za „primeranú kompenzáciu“ v zmysle článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29.

106. To však neznamená, že výber autorskoprávneho poplatku od podnikov a podnikateľov na základe článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 je v zásade zakázaný. Táto smernica harmonizuje iba niektoré aspekty autorského práva. V dôsledku toho článok 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 bráni len vnútroštátnej právnej úprave, ktorá vyžaduje od podnikov a od podnikateľov poplatok z prístrojov, nosičov a zariadení ako kompenzáciu za súkromné rozmnožovanie, pokiaľ možno predpokladať, že tieto prístroje, nosiče a zariadenia nebudú použité na súkromné rozmnožovanie v zmysle článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29. Naopak článok 5 ods. 2 smernice 2001/29 nebráni

83 — Pozri rozsudky z 22. júna 1993, Gallagher, C-11/92, Zb. s. I-3545, bod 11 a nasl., a z 5. októbra 1994, Crespelle, C-323/93, Zb. s. I-5077, bod 33 a nasl.

84 — Pozri vyššie, body 75 až 78.

vnútroštátnej úprave, podľa ktorej sa poplatok vyberá z iných dôvodov.⁸⁵

odpovedať s prihliadnutím na prechádzajúce vysvetlenia a so zreteľom na zistenia vykonané vnútroštátnym súdom.

d) Záver

107. Na štvrtú prejudiciálnu otázku treba preto odpovedať tak, že odmena, ktorá sa poskytuje nositeľom práv v dôsledku toho, že sa od podnikov a od podnikateľov bez rozdielu vyberá poplatok na základe právnej úpravy súkromného rozmnožovania, nezodpovedá pojmu „primeranej kompenzácie“ v zmysle článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29.

109. Vzhľadom na širokú mieru voľnej úvahy členských štátov je systém kompenzácie za súkromné rozmnožovanie financovaný prostredníctvom poplatku, ktorý z praktických dôvodov využíva pri výpočte „primeranej kompenzácie“ paušál, v súlade so smernicou 2001/29. Vnútroštátny zákonodarca však musí napriek tomu zabezpečiť, aby do značnej miery zostala zachovaná súvislosť, ktorú článok 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 vyžaduje medzi zásahom do svojom povahou komplexného práva rozmnožovania, ktoré patrí nositeľovi práva na jednej strane, a zodpovedajúcou finančnou kompenzáciou na druhej strane.⁸⁶

3. Súlad španielskeho systému poplatku so smernicou 2001/29

108. Na piatu prejudiciálnu otázku týkajúcu sa súladu systému poplatku, ktorý platí v Španielsku, so smernicou 2001/29 treba

110. Keď už takáto súvislosť neexistuje, napríklad preto, že dotknutý poplatok sa v značnej miere uplatňuje na rôzne skutkové situácie, v ktorých nedochádza k žiadnemu obmedzeniu práv odôvodňujúcemu finančnú kompenzáciu, potom odmena poskytovaná nositeľovi práva v žiadnom prípade nepredstavuje

⁸⁵ — Takýto poplatok, ktorý nesúvisí s kompenzáciou za súkromné rozmnožovanie uvedenou v článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29, a o ktorom možno predpokladať, že nepatrí o do pôsobnosti smernice, nemá, s výhradou iných obmedzení stanovených právom Spoločenstva, vplyv na legislatívnu právomoc členských štátov (pozri rozsudok zo 4. júna 2009, *Moteurs Leroy Somer*, C-285/08, Zb. s. I-4733, bod 31).

⁸⁶ — Pozri vyššie, bod 94.

„primeranú kompenzáciu“ v zmysle článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29.

rozmnožovanie na všetky zariadenia, prístroje a nosiče, je v rozpore s článkom 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29/ES v prípade, ak medzi primeranou kompenzáciou a obmedzením práva [rozmnožovania] stanoveným pre súkromné rozmnožovanie nie je adekvátny súvis, ktorý túto kompenzáciu odôvodňuje, keďže táto kompenzácia sa v značnej miere uplatňuje na rôzne situácie, keď k obmedzeniu práv, ktoré je dôvodom finančnej kompenzácie, nedochádza.

111. Na piatu otázku treba teda odpovedať tak, že vnútroštátny systém, ktorý bez rozdielu uplatňuje poplatok za súkromné

VII – Návrh

112. Vzhľadom na uvedené navrhujem odpovedať na prejudiciálne otázky, ktoré položil Audiencia Provincial de Barcelona takto:

„1. Pojem ‚primeranej kompenzácie‘ uvedený v článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29 o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti je autonómnym pojmom práva Spoločenstva, ktorý musí byť vykladaný jednotne vo všetkých členských štátoch a musí byť uplatňovaný každým členským štátom, ktorý na svojom území určí najvhodnejšie kritéria na to, aby v medziach stanovených právom Spoločenstva a najmä smernicou zabezpečil rešpektovanie tohto pojmu Spoločenstva.

2. Pojem ‚primeranej kompenzácie‘ treba chápať ako plnenie poskytované nositeľovi práva, ktoré so zreteľom na všetky okolnosti dovoleného súkromného rozmnožovania predstavuje vhodnú odmenu za používanie jeho chráneného diela alebo iného chráneného predmetu práv. Bez ohľadu na systém, ktorý členské štáty uplatňujú na účely výpočtu primeranej kompenzácie, sú povinné rešpektovať spravodlivú rovnováhu medzi dotknutými osobami, a to na jednej strane nositeľmi práv duševného vlastníctva poškodenými výnimkou pre súkromné rozmnožovanie, ktorí sú príjemcami tejto kompenzácie, a na druhej strane subjektami, ktoré sú povinné priamo alebo nepriamo platiť.

3. Ak si členský štát zvolí systém poplatku zo zariadení, prístrojov a materiálov na digitálne rozmnožovanie, v súlade s cieľom sledovaným článkom 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29/ES a kontextom tohto ustanovenia, musí tento poplatok nevyhnutne súvisieť s predpokladaným použitím týchto zariadení a materiálov na vyhotovovanie rozmnoženín, na ktoré sa vzťahuje výnimka pre súkromné rozmnožovanie, takže uplatňovanie poplatku je odôvodnené iba vtedy, ak možno predpokladať, že zariadenia, prístroje a materiály na digitálne rozmnožovanie sa používajú na vyhotovovanie súkromných rozmnoženín.

4. Uplatňovanie poplatku bez rozdielu na podniky a na podnikateľov, ktorí zjavne nadobúdajú prístroje a nosiče na digitálne rozmnožovanie na iné účely, než je vyhotovovanie rozmnoženín na súkromné použitie, nie je v súlade s pojmom ‚primeranej kompenzácie‘ v zmysle článku 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29.

5. Vnútroštátny systém, ktorý bez rozdielu uplatňuje poplatok za súkromné rozmnožovanie na všetky zariadenia, prístroje a nosiče, je v rozpore s článkom 5 ods. 2 písm. b) smernice 2001/29/ES v prípade, ak medzi primeranou kompenzáciou a obmedzením práva [rozmnožovania] stanoveným pre súkromné rozmnožovanie nie je adekvátny súvis, ktorý túto kompenzáciu odôvodňuje, pretože nemožno predpokladať, že tieto zariadenia, prístroje a nosiče sa používajú na vyhotovovanie súkromných rozmnoženín“